

**Rektor KU:
Nielen vzdelávanie, ale aj formácia**

**Prestížna Cena Fra Angelica
Schole cantorum KU**

**Štúdium na KU je dobrou voľbou
pre uplatnenie sa na trhu práce**

**Arcibiskup Zvolenský na pôde KU
o súčasnom dianí v Cirkvi**

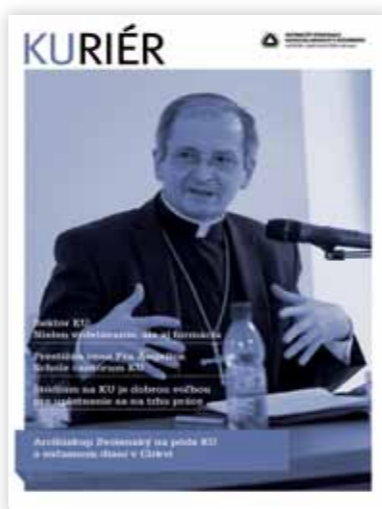

doc. František Trstenský
prorektor KU, šéfredaktor

Prijímať rozhodnutia so zreteľom na vzácnosť perly

Taliansky kardinál Giacomo Biffi (nar. 1928), ešte ako kňaz vo farnosti, napísal drobnú knižku s názvom Piate evanjelium. Biffi v nej úmyselne pozmenil znenie niektorých biblických textov s cieľom jemnou iróniou ukázať, ako si ľudia neraz želajú, aby evanjelium znelo inak v dnešnej dobe, lebo to pôvodné Ježišovo evanjelium je pre nich často príliš vyžadujúce. S tým pozmeneným by nemali problém súhlasiť. Jeden z príkladov, ktorý uvádza, je Ježišovo podobenstvo: „Nebeské kráľovstvo sa podobá kupcovi, ktorý hľadá vzácne perly. Keď nájde veľmi cennú perlu, ide, predá všetko, čo má, a kúpi ju.“ (Mt 13,45-46) Kardinál Biffi pozmenil text podobenstva takto: „Nebeské kráľovstvo sa podobá kupcovi, ktorý hľadá vzácne perly. Keď nájde veľmi cennú perlu, začne zjednávať cenu, aby neprišiel ani o peniaze ani o perlu.“ Každé rozhodnutie, aj to najmenšie, nesie so sebou stratu. Preto sa človek vyhýba rozhodnutiam, ktoré od neho žiadajú zrieknutie sa niečoho. Chce byť obchodníkom, ktorý obidvoma rukami berie a nič nepúšťa.

Pomaly sa končiaci akademický rok neraz priniesol situácie, keď sa bolo treba rozhodnúť, čo bude tou perlou, pre ktorú sa človek rozhodne. Pre študenta perlou bol možno čas strávený nad knižkami, pre vyučujúcich hodiny práce na projekte, pre vedenie KU a fakúlt dobro Katolíckej univerzity, jej študentov i zamestnancov. Najbližšie týždne a mesiace nám prinesú výsledky komplexnej akreditácie, ktorá bude aj istým vyjadrením nášho úsilia, že aj na našej akademickej pôde nám ide o perlu v oblasti vzdelávania, výskumu a kvality, o perlu ľudskej, intelektuálnej a duchovnej formácie študentov. Iste, bude to čas aj radosť za dosiahnuté úspechy, ale aj sebareflexie a možno i osobných rozhodnutí. Ak by sme šli cestou naplnenia vlastných plánov a ambícií, bez ohľadu na dobro a povest našej univerzity, stali by sme sa obchodníkmi, ktorých vlastné rozhodnutia skôr či neskôr dobehnú. Chceme všetkým nám zaželať, aby nám nechýbala múdrosť, odvaha a pokora prijímať rozhodnutia vždy so zreteľom na vzácnosť perly, ktorou je naša univerzita.

KURIÉR
Informačný spravodajca
Katolíckej univerzity v Ružomberku
Občasník

Vydavateľ
VERBUM – vydavateľstvo KU
Hrabovská cesta 1A, 034 01 Ružomberok
IČO 37 801 279
tel. (fax): 044/ 430 46 93 (94)
e-mail: kurier@ku.sk, www.ku.sk

Šéfredaktor
doc. František Trstenský

Redakčná rada
doc. MUDr. Anna Lesňáková, PhD.
PhDr. Mária Lehotská, PhD.
Dr. Dušan Kováč – Petrovský, PhD.
Ján Hrkút, PhD.
ThDr. Radoslav Lojan, PhD.

Grafická úprava
Ing. Martin Kuniak

Autorka dizajnu
Eva Okálová

Tlač
VMV, Prešov

Foto
Archív KU a fakúlt,
Archív UPaC,
Internet

Obrázok na obálke
Mons. Stanislav Zvolenský
arcibiskup-metropolita Bratislavskej
arcidiecézy a predseda KBS

ISSN 1338-2411 EV 4121/10
Vyšlo v apríli 2015, č.1/2015, roč. XIV.
Nepredajné.
Redakcia si vyhradzuje právo
na krátenie príspevkov.
Za jazykovú správnosť príspevkov
zodpovedajú autori.
Uverejnené príspevky nehonorujeme.
Kuriér KU je k dispozícii v elektronickej podobe
na internetovej stránke www.ku.sk.

OBSAH

14

22

27

- 4 Príhovor rektora KU k Nedeli KU
- 6 Zahraniční študenti aj o štúdiu na KU
- 8 ERASMUS+: Ďalšie partnerstvá pre mobility
- 9 Súčasná situácia v Cirkvi
- 11 Absolventi psychológie navštívili svoju Alma Mater
- 12 Cena Fra Angelica pre Scholu cantorum KU
- 14 KIA Innovations Award 2014
- 17 Tomášovská akadémia
- 19 Budúci záchranári zasahovali
- 21 Kolektívna zmluva na rok 2015
- 22 Prof. Novák o Alzheimerovej chorobe
- 24 Čím žije KKV?
- 27 Nový rožňavský biskup pôsobí na KU
- 28 Svedectvá politických väzňov
- 30 Hovoriť pravdu mocným
- 31 Kronika posledných mesiacov

www.ku.sk

navštívte nás aj na internete

NIELEN VZDELÁVANIE, ALE AJ FORMÁCIA

Príhovor rektora Katolíckej univerzity v Ružomberku
Mons. prof. Jozefa Jaraba pri príležitosti Nedele KU
dňa 25. januára 2015.

Drahí bratia a sestry,
naši dobrodinci a priatelia,
ctení naši študenti, pedagógovia
i zamestnanci,

tento rok si pripomíname 15. výročie od
založenia Katolíckej univerzity v Ružom-
berku, ktorá vznikla v roku 2000 vďaka
úsiliu Konferencie biskupov Slovenska a
Národnej rady Slovenskej republiky. Od za-
čiatku svojho pôsobenia sa univerzita snaží
vychovávať dobrých a múdrych ľudí, ktorí
budú počas štúdia i po jeho ukončení hľa-
dať pravdu a lásku, ktorí budú hájiť, žiť a
šíriť kresťanské hodnoty.

Pred 5 rokmi Konferencia biskupov Slo-
venska napísala v Pastierskom liste veria-
cim na Slovensku svoj úmysel každoroč-
ne poslednú januárovú nedeľu venovať
svoje modlitby a myšlienky tejto inštitúcii
v rámci Nedele Katolíckej univerzity. Otcovia
biskupi vtedy napísali: „Naším záme-

rom je, aby sa každoročne posledná janu-
árová nedeľa slávila ako Nedeľa Katolí-
ckej univerzity, aby sa v tento deň Sloven-
sko modlilo za svoju jedinú katolícku uni-
verzitu... Takýmto spôsobom sa vytvorí hl-
boké spojenie medzi slovenským národom
a jeho univerzitou, medzi Katolíckou cir-
kvou a jej univerzitou. Katolícku univerzitu
zverujeme pod ochranu našich nebeských
patronov a vierozvestov sv. Cyrila a Meto-
da a spolu s vami prosíme Sedembolestnú
Pannu Máriu, patronku nášho národa, aby
stála pri nej a sprevádzala ju svojou láska-
vou ochranou a orodovaním.“

Slová otcov biskupov sú aj dnes aktuál-
ne, hlavne v prosbe o modlitbu a zverenie
sa pod ochranu Sedembolestnej i sv. Cyri-
la a Metoda. A to aj preto, aby mohla po-
skytovať svojim študentom nielen kvali-
tné univerzitné vzdelávanie, ale aj duchov-
nú a ľudskú formáciu, ktorej nie je cudzia
ochrana ľudskej dôstojnosti, angažovanosť

za hodnotu manželstva a rodiny, vníma-
vosť pre potreby blížnych a záujem o spo-
ločné dobro.

Univerzitné pastoračné centrum s kňaz-
mi – duchovnými otcami, s láskou vedie a
sprevádza hľadajúcich i vo viere zakotve-
ných študentov prostredníctvom duchov-
ných, kultúrnych a športových aktivít. Ka-
tolícka univerzita sa teší z mnohých úspeš-
ných študentov a významných vedeckých
či umeleckých podujatí, organizovaných
obetavými pedagógmi, ktorým nie je ľaho-
stajná budúcnosť našej krajiny.

Cez Božie Slovo, ktoré je prameňom múd-
rosti, sa chceme zodpovedne postaviť ku
výzvam vychovať pre naše Slovensko mys-
liteľské osobnosti s nápadmi, ideami, rieše-
niami, ktoré budú vedieť správne reagovať
na vzniknuté situácie. Chceme našich štu-
dentov naučiť majstrovstvu v hĺbke odha-
liť a analyzovať, intuíciou predvídať a chá-
pať súvislosti života a predovšetkým: nau-
čiť ich oslovit iných myšlienkami, pokorne,
pokojne, ale aj argumentačne fundovane
podávať nadobudnuté skúsenosti života a
tým presvedčiť aj druhých. Našou snahou
je naučiť mladú generáciu, aby prijala zo-
dpovednosť za svoj život, za život tých dru-
hých, za svet okolo nás... lebo, ako ktosi
napísal: „Progres a nádej ľudstva i budúce-
ho života nie je v hľadaní bohov a alterna-
tív, ale verné vytrvanie na ceste otcov, tých
pred nami, v ich zásadách a zodpovednos-
ti, aj keď v novom čase a zmenených pod-
mienkach.“ Aj preto sa nám Nedeľa Kato-
líckej univerzity ponúka ako vhodná prí-
ležitosť prosiť Pána a Darcu našich životov
o také duchovné a životné povolania, v ko-
rých všetci povolani k osobnému povolaniu
(manželstvu, rodičovstvu, zasvätenému ži-
votu) i profesionálnemu životu vo všetkých
oblastiach ľudskej služby rozpoznať už
dnes budúcich verných svedkov a učiteľov
hodnôt života „podľa Krista“, ktorý je Ces-
ta, Pravda a Život a ktorého hľadá a potre-
buje každý človek.

V doterajšej 15-ročnej histórii vyšlo z brán
Katolíckej univerzity na všetkých troch
stupňoch a formách štúdia už takmer 25 ti-
síc absolventov. V súčasnosti na našej uni-
verzite študuje takmer 6000 študentov.

**„Našou snahou
je naučiť mladú
generáciu,
aby prijala
zodpovednosť
za svoj život,
za život tých
druhých, za svet
okolo nás...“**

prof. ThDr. Jozef Jarab, PhD.

Študijné programy na štyroch fakultách
ponúkajú rozvíjanie konkrétnych talentov
mladých ľudí.

Ako každá inštitúcia aj Katolícka univerzita
musela od svojho vzniku čeliť viacerým
problémom a ťažkostiam, ktoré sa jej ne-
vyhli ani v súčasnosti. Žiaľ, mediálne úto-
ky na ňu boli v posledných mesiacoch prí-
liš hlučné, príliš agresívne a v mnohom ne-
spravodlivé. Zlo a nepravda sú vždy po-
čuteľnejšie než tichá a obetavá práca, kto-
rá sa nevypína, nechváli, nevystatuje, ale
radšej v skrytosti čaká na výsledky svojej
námahy. Vďaka aj doterajším modlitbám a
duchovnej podpore veriacich ľudí Katolí-
cka univerzita žije a napreduje ďalej s víziou
rozvíjania, zveľaďovania a zdokonaľovania
svojich zamestnancov i študentov.

Preto sa aj dnes, drahí bratia a sestry, naši
dobrodinci a priatelia, úprimne uchádza-
me o vaše vzácne modlitby, duchovnú opo-
ru a dôveru s ubezpečením, že Katolícka
univerzita sa bude i naďalej snažiť priniesť
slovenskej spoločnosti čo najviac úžitku vo
forme dobrých a vzdelaných absolventov,
ktorí budú živým dôkazom skutočnosti, že
vysoká škola s konfesijným zameraním má
i v našej spoločnosti významné miesto a je
nielen ľudským, ale predovšetkým Božím
dielom.

Drahí otcovia v biskupskej službe, spolu-
bratia v kňazstve, milí duchovní otcovia
našich farností, ďakujeme vám za vašu sta-
rostlivosť o Katolícku univerzitu v Ružom-
berku. Je to ešte stále mladé dielo Katolí-
ckej cirkvi, veď práve teraz vstúpila do 15.
roku svojej existencie. Naši študenti, pe-
dagógovia i zamestnanci sú aj súčasťou
vašich farností. Venujte im, prosím, svoje
modlitby i slovo povzbudenia a podpory.

Drahí bratia a sestry, milí naši dobrodinci,
sme vám všetkým vďační za vaše modlitby,
obety, za trpezlivé nesenie každodenných
križov choroby, ťažkostí, za tiché, ale život
obohacujúce príkladné plnenie kresťan-
ských povinností, jednoducho za všetko, čo
Boh, „ktorý vidí v skrytosti“, raz iste odme-
ní. Rovnako ďakujeme i za všetku materiá-
lnu podporu dobrých diel Katolíckej univer-
zity. Pán Boh zaplať!

Sv. pápež Klement Rímsky nám ponúka
slová modlitby: Áno, Pane, „rozjasni svo-
ju tvár nad nami, aby sme požívali dob-
rá“ v pokoji. Nech nás kryje „tvoja mocná
ruka“ a „tvoje vystreté rameno“ nech nás
chráni od každého hriechu a oslobodí nás
od tých, čo nás nenávidia nespravodlivo.
Daruj svornosť a pokoj nám i všetkým, čo
bývajú na zemi, ako si ich daroval našim
otcom, keď ťa nábožne „vzývali vo viere a
pravde“. Ty jediný nám môžeš urobiť toto
a ešte väčšie dobré. Preto ťa velebíme skr-
ze Ježiša Krista, veľkňaza a ochranca na-
šich duší. Skrze neho Tebe sláva a veleba
teraz a z pokolenia na pokolenie i na veky
vekov. Amen.“

Zahraniční študenti o mobilitách a štúdiu na KU

Napriek tomu, že pochádzajú z rôzneho kultúrneho prostredia, spojil ich záujem o zdelávanie, cestovanie a prostredníctvom programu Erasmus+ študujú alebo na Katolíckej univerzite v Ružomberku (KU) realizujú svoju praktickú stáž. V letnom semestri univerzita prijala dokopy 26 poslucháčov z Českej republiky, Francúzska, Lotyšska, Poľska a Talianska. Dvaja z týchto zahraničných študentov majú so životom v cudzej krajine viacero osobných skúseností. Opýtali sme sa ich, čo si myslia o štúdiu v zahraničí i na ich pobyt na KU.

Marissa Rebudal pôvodom z Thajska, aktuálne študentka Università per Stranieri "Dante Alighieri" (Taliansko).

Andrii Galaidin pochádza z Ukrajiny, budúci rok končí magisterské štúdium na Akademia Polonijna, Czestochowa (Poľsko).

Aké sú podľa teba najväčšie výhody zahraničných mobilit Erasmus+?

Marissa: Účasť v programe Erasmus+ považujem za svoju šancu získať nové poznatky a skúsenosti, ktoré mi určite pomôžu rásť morálne i intelektuálne. Vždy som rada cestovala, študovala a učila sa cudzie jazyky, rada sa stretávam s ľuďmi z rôznych kultúr a tradícií. Verím, že táto príležitosť ma obohatí, rozšíri moje obzory a posilní ma, aby som sa raz mohla podeliť o svoje vedomosti s ľuďmi z môjho národa. Obzvlášť by som chcela pomôcť mladým integrovať sa do Európy.

Andrii: Som veľmi šťastný, že mám príležitosť študovať v zahraničí ako Erasmus+ študent a tento program považujem za veľmi prospešný pre všetkých, ktorí sa doňho zapoja. Umožní to človeku zblízka sa pozrieť na vzdelávací systém inej krajiny a študovať v novom a zaujímavom prostredí. Vďaka internacionálnosti tohto programu sa spriatelíte so študentmi z inej krajiny a lepšie spoznáte jej zvyky a tradície. Je to takisto dobrá šanca zlepšiť

sa v cudzom jazyku, obzvlášť v angličtine. Cestovanie je ďalšou výhodou programu Erasmus+. Vopred si môžete naplánovať výlety a navštíviť atrakcie európskych metropol a takisto obdivovať krásnu, nedotknuteľnú prírodu.

Prečo si sa rozhodla/rozhodol študovať v zahraničí? V čom je vzdelávací systém v tvojej krajine iný ako na Slovensku a ako hodnotíš svoj študijný pobyt na KU?

Marissa: V Taliansku sa od študentov očakáva prax v súkromnom alebo štátnom podniku, ktorá môže trvať ľubovoľne dlho. To im pomáha pripraviť sa na povolanie. Počas svojho doterajšieho pobytu som si všimla, že všetci učители a študenti sú milí a prístupní. Venujú vám svoj čas, aby vám pomohli, a aby ste sa cítili ako člen univerzity aj napriek tomu, že pochádzate odinakaľ. A to je ohromné! Študijný pobyt na KU mi umožnil spoznať nových ľudí, vytvoril si nové priateľstvá. Považujem ho za časť svojej profesionálnej

cesty. Rada by som pracovala na univerzite, ak mi bude daná šanca.

Andrii: Chcel som vyskúšať univerzitné vzdelávanie v inej krajine. Zaujímavé je, že aktuálne som študentom troch univerzít: Drohobych Ivan Franko State Teacher Training University (Ukraina), Akademia Polonijna, Czestochowa (Poľsko) a Katolícka univerzita v Ružomberku. Najmarkantnejší rozdiel medzi nimi je, že posledné dve, ako univerzity Európskej únie, sú moderné, progresívne sa vyvíjajúce a zohľadňujúce potrebu zmeny v oblasti vzdelávania. Moja skúsenosť s Erasmus+ predčila moje očakávania. Katolícka univerzita je fantastická škola s erudovanými zamestnancami s profesionálnym prístupom a šikovnými študentmi. Osobne mám rád Ružomberok, pretože je to útulné mesto s krásnou prírodou. Slovinci sú veľmi láskaví a nápomocní. Katolícka univerzita i mesto samotné sú miesta, kam sa človek rád vracia.

mmch

Exkluzívna pozvánka navštíviť Rím a Izrael

Katolícka univerzita v Ružomberku (KU) dostala pozvanie zúčastniť sa výnimočnej aktivity, ktorú organizuje Ministerstvo zahraničných vecí štátu Izrael prostredníctvom Izraelského veľvyslanectva vo Vatikáne pre zástupcov niektorých vybraných katolíckych univerzít z celého sveta. Išlo o akademické, kultúrne a náboženské stretnutie v Ríme a predovšetkým v Izraeli v dňoch od 5. do 11. decembra 2014. Katolícku univerzitu v Ružomberku na tomto podujatí zastupoval doc. František Trstenský, prorektor pre zahraničné vzťahy.

Medzi naplánovanými akciami boli napríklad diskusia s odborníkmi z Hebrejskej univerzity v Jeruzaleme, z Univerzity Bar Ilan v Tel Avive, z výskumným ústavom Technion v Haife atď. Účastníci navštívili Múzeum holokaustu Yad Vashem, archeologické vykopávky pri Múre nárekov, Baziliku Božieho hrobu v Jeruzaleme ako aj Baziliku Zvestovania v Nazarete. Nechýbali stretnutia so zástupcami spoločenského a náboženského života, ako napr. s veľvyslancom štátu Izrael vo Vatikáne Zionom Evronym, so sekretárom Kongregácie pre Katolícku výchovu v Ríme Mons. Angelom Vincezom Zanim, s apoštolským nunciom v Izraeli Mons. Giuseppom Lazzarottom, so zástupcom izraelského Ministerstva školstva, s vrchným rabinom Jeruzalema atď.

Cieľom jedinečného podujatia bolo rozvíjať univerzitnú a vedeckú spoluprácu, na-

Prorektor Trstenský s izraelským veľvyslancom vo Vatikáne Zionom Ezronym.

pomáhať medzináboženskému dialógu medzi židovstvom a kresťanstvom a podporovať vzájomnú kultúrnu výmenu.

Dôležitou súčasťou boli stretnutia s ostatnými účastníkmi podujatia, ktorými boli zástupcovia katolíckych univerzít združených v Medzinárodnej federácii katolíckych univerzít, ktorej členom je aj KU. Medzi účastníkmi boli partneri katolíckych univerzít z Toulouse, Limericku, Lisabonu, Salamanky, Birminghamu, Washingtonu,

Krakova, Lvova, Ríma a Paríža. Vďaka spoločným rozhovorom sa podarilo iniciovať podpísanie nových zmluv v rámci programu Erasmus+, čím sa rozšírila ponuka pre študentov a zamestnancov KU o ďalšie kvalitné univerzity.

ft

SPRAVODLIVÍ MEDZI NÁRODMI

V roku 1963 vznikla v Izraeli komisia vedená izraelským Najvyšším súdom, ktorý v spolupráci s múzeom holokaustu Jad va-Šem v Jeruzaleme udeľuje titul „Spravodliví medzi národmi“ tým nežidom, ktorí prispeli k záchrane Židov pred holokaustom počas 2. svetovej vojny. Ocenenie sa riadi heslom: „Ktokoľvek zachráni jediný život, je to akoby zachránil celý svet.“ Tento rok Izraelské veľvyslanectvo v Slovenskej republike odovzdalo titul desiatim oceneným Slovákom. Do zoznamu ocenených sú zapísané mená Katarína a František Sedláček, Imrich Kršák, Alžbeta a Arpád Hajdu, Mária a Ján Kustra, Júlia a Lukáč Brna a Magdaléna Slamková. Ocenenia príbuzným odovzdal veľvyslanec štátu Izrael Alexander Ben-Zvi a konzulka Avital Gershon. Ich mená pribudnú k doterajším

539 oceneným Slovákom a budú vytesané do kamenných pamätníkov v spomínanom múzeu v Jeruzaleme. Slávnostné udeľovanie sa uskutočnilo 28. januára 2015 v priestoroch historickej budovy Slovenskej národnej rady v Bratislave. Hrdinské príbehy záchrany prečítali známi slovenskí herci, napríklad Richard Stanke, Emília Vášaryová, Ivan Šándor, Ivana Kuxová či Zuzana Porubjaková. Na slávnostnom večere sa zúčastnil prezident SR Andrej Kiska, predseda NR SR Peter Pellegrini, podpredsedovia NR Jana Laššáková, Erika Jurinová a Ján Figeľ, apoštolský nuncius na Slovensku Mons. Mario Giordana. Osobitnú pozvánku na podujatie dostala aj KU, ktorú zastupoval doc. František Trstenský, prorektor pre zahraničné vzťahy.

rr

Spolupráca KU na medzinárodnej úrovni

Naša univerzita je od roku 2010 členom Medzinárodnej federácie katolíckych univerzít (IFCU). Trvanie tejto organizácie však ide podstatne ďalej do histórie. Iniciatíva združiť katolícke vysoké školy vznikla z prostredia Katolíckej univerzity Sacro Cuore v Miláne a holandskej Katolíckej univerzity v Nijmegeni už v roku 1924. V tom istom roku na pôde slávneho Institute catholique v Paríži 14 katolíckych univerzít z rôznych častí sveta založili prvé Generálne zhromaždenie katolíckych univerzít.

Po druhej svetovej vojne uznal združenie pápež Pius XII. svojím dekrétom z roku 1949 a partnerom pre spoluprácu a koordináciu aktivít sa stala Kongregácia pre katolícku výchovu. Súčasný názov federácie bol prijatý až v roku 1965.

Logo federácie obsahuje niekoľko symbolík. Pripomína hlavné poslanie: jednotu v rozmanitosti. Grafický motív evokuje aj myšlienku Najsv. Trojice. Napokon zahŕňa aj tri neoddeliteľné úlohy každej univerzi-

ty: vyučovanie, výskum, služba. Mottom IFCU je latinské spojenie „sciat uz serviat – nech sa poznáva, aby sa slúžilo.“ Vyjadruje akademické poznávanie, ktoré sa má premietnuť v službe spoločnosti. Myšlienka sa opiera o evanjeliové podobstvo o talentoch. Každý človek dostal dary. Nech by boli akokoľvek skromné, majú sa rozvíjať v prospech druhých. Patrónom IFCU je blahoslavený John Henry Newman (1801-1890).

V súčasnosti má IFCU 216 členov (51 Európa, 15 Afrika, 32 Severná Amerika, 75 Latinská Amerika, 43 Ázia a Oceánia), ktorí sú zaradení v regionálnych združeniach. Katolícka univerzita v Ružomberku je preto členom aj Federácie európskych katolíckych univerzít (FUCE) a aktívne sa podieľa na jej aktivitách.

rr

ERASMUS+: Ďalšie partnerstvá pre mobility

Katolícka univerzita opäť rozšírila okruh zahraničných partnerov v rámci programu ERASMUS+ a posilnila svoje medzinárodne postavenie uzavretím dohôd o spolupráci s novými vysokoškolskými inštitúciami i v nových krajinách.

Novým partnerom vo Francúzsku je Institut Catholique de Toulouse, kde bude možné študovať filozofiu, hudbu, náboženstvo a žurnalistiku. Okruh našich partnerov v Slovinsku sme rozšírili o Alma Mater Europaea pre fyzioterapiu, ošetrovatelstvo, sociálnu prácu a rovnako žurnalistiku. Tú bude možné študovať aj vo Vroclave na University of Social Sciences and Humanities. ESIC Business and Marketing School v Španielsku zastreší štúdium zamerané na vzťahy s verejnosťou a reklamu. V Litve, na Klaipeda University, bude možné realizovať študijné pobyty so zameraním na psychológiu. Univerzita Pardubice prijme

záujemcov z odboru ošetrovatelstvo a pôrodná asistencia. College of Management, Trade and Marketing v Bulharsku ponúkne štúdium cudzích jazykov.

Macedónsko je ďalšia krajina, v ktorej sme nadviazali spoluprácu. Rozširovať svoje poznatky z filozofie, histórie, psychológie, politológie a špeciálnej pedagogiky bude preto možné aj na Ss. Cyril and Methodius University v Skopje. Dohoda s našim dlhoročným zahraničným partnerom Universidade Catolica Portuguesa bola rozšírená pre politológiu, ktorá sa vyučuje v Lisabone.

Aktuálne prebiehajú rokovania o spolupráci s kolegami v ďalších európskych štátoch.

mmch

prednáška

SÚČASNÁ SITUÁCIA V CIRKVI

Už tradične sme v utorok 10. marca 2015 o 16:16 hod. v priestoroch knižnice Katolíckej univerzity v Ružomberku privítali medzi sebou vzácného hosťa. Tentokrát ním bol Mons. ICDr. Stanislav Zvolenský, PhD., arcibiskup-metropolita Bratislavskej arcidiecézy a predseda Konferencie biskupov Slovenska (na snímke z prednášky).

Otec arcibiskup sa v rámci širokej témy situácie Cirkvi v súčasnosti zameril na jej poslanie v európskom spoločenstve. Konkrétne priblížil a vysvetlil niektoré pasáže z príhovoru pápeža Františka v Európskom parlamente z 25. novembra minulého roka. Ústrednou témou bolo pripomenutie myšlienky sv. otca, aby mohlo európske spoločenstvo, ktoré čelí v súčasnosti mnohým problémom – od ekonomických, environmentálnych a kultúrnych až po bioetické a populačné, hľadiť do budúcnosti s nádejou, musí začať hľadiť na človeka ako osobu obdarenú transcendentnou dôstojnosťou. Nie na človeka ako ekonomický subjekt, ako na pracovnú silu, či predmet ľudských a občianskych práv a povinností, ale na človeka, ktorý má danosť a potrebu vytvárať vzťahy. Ktorý v sebe cíti túžbu prekročovať – transcendovať sám seba v rovne

vzťahu človek a človek, ale aj vzťahu človek a Boh.

Tak ako pápež, aj on spomenul známy obraz talianskeho renesančného autora Raffaella – Aténska škola, ktorý hlava katolíckej Cirkvi ponúka ako jednoduchý a predsa hlboký vzor, z ktorého by si mohla celá Európa brať príklad. Na obraze sú dvaja slávni starovekí filozofi Platón a Aristoteles. Jeden ukazuje k nebu, k svestu ideí – tak ako by aj Európa mala mať stále upreté oči k nebu, k veľkým ideálom pravdy, dobra a teda k Bohu. A druhý vystiera ruku smerom k nám, k ľuďom, ku svetu – tak ako by sme mali aj my konkrétne prejavovať pomoc, starať sa o chudobných a reálne uplatňovať, už kde-si v základoch Európskej únie ukotvené, princípy solidarity a subsidiarity. Slovomí don Bosca: „Nohami kráčajte po zemi, ale srdcom buďte v nebi.“

Na záver stretnutia otec biskup reagoval na otázky, ktoré momentálne, ale aj dlhodobo rezonujú v našej spoločnosti, napríklad problém finančnej odluky Cirkvi od štátu, vzťah medzi referendum a pochodom za život a iné.

František Bartek

Súťaž v nemeckom jazyku

V piatok 12. decembra 2014 organizovala Katedra germanistiky Filozofickej fakulty KU, v spolupráci so SUNG (Spolok učiteľov a germanistov Slovenska) a vydavateľstvom Hueber pre študentov gymnázií a stredných škôl súťaž v nemeckom jazyku. Súťaže sa zúčastnili štyri školy z Ružomberka, v počte 28 žiakov spolu so svojimi pedagógmi. Podujatie prebiehalo formou tzv. učenia sa na stanovištiach (Stationenlernen). Na piatich stanovištiach boli

pre súťažiacich pripravené rôzne činnostne zamerané úlohy. Cieľom súťaže bolo nielen to, aby si každý študent overil úroveň svojich jazykových zručností, ale predovšetkým povzbudiť stredoškôľakov k učniu sa nemeckého jazyka, a preto bola súťaž vedená zábavnou formou. Podujatie trvalo cca 2 hodiny. Po sčítaní počtu dosiahnutých bodov nasledovalo vyhodnotenie výsledkov. Absolútnou víťazkou sa stala študentka Obchodnej akadémie v Ru-

žomberku Miroslava Bugajová. Víťazmi olympiády však boli všetci súťažiaci, pretože každý si odniesol domov okrem zážitku aj malý darček od vydavateľstva Hueber. Šesť najúspešnejších súťažiacich navyše od tohto vydavateľstva dostalo pekné knižné ceny.

Jana Juhásová

Aristotelov vplyv na formovanie vedeckého myslenia Západu

Následne profesor Sýkora na základe Aristotelových textov postupne dokladá fakt, že Aristoteles nielen uvažoval o vyššie zmienenom modeli, ale že si bol aj dobre vedomý viacerých jeho nedostatkov, vrátane problému symetrie. Východisko preto Aristoteles videl v zavedení kauzálneho vysvetľovania, opierajúceho sa predovšetkým o účelovú príčinu. A hoci ju novoveká mechanistická veda paušálne a nekompromisne zavrhol, najmä vo svete živého sa ukázala byť správna, až nenahraditeľnou.

Prof. Sýkora teda argumentoval v prospech tézy, že Aristotelov model vedeckého vysvetľovania mal v mnohých ohľadoch veľmi blízko k súčasnému chápaniu vedeckého vysvetľovania. Jediným kľúčovým prvkom, ktorý v jeho modeli chýbal, bol experiment ako vedecký nástroj odhaľovania univerzálnych kauzálnych súvislostí. Tento nedostatok si však neskôr všimol už Avicenna a v kultúre Západu ho rozpracovávali najmä Robert Grosseteste a Johannes Duns Scotus. Z prednášky vyplynulo, že ak tento nedostatok modelu odstránime a Aristotelov model obohatíme o experimentálne skúmanie, získame nový a prekvapujúco súčasný model vedeckého vysvetľovania.

Prednáška sa uskutočnila na pozvanie Centra pre interdisciplinárne štúdiá FF KU v rámci zahraničného výskumného grantu Outreach Platform for CEE Research Network on Christian Culture: Reception and Reflection of Values of Antiquity in the Christian Culture of the West (ID#443.20132320).

Pavol Labuda

Peter Sýkora vyštudoval odbor biológia a mikrobiológia (RNDr. et PhD.) na Prírodovedeckej fakulte Karlovej univerzity v Prahe. V roku 1997 na Univerzite Komenského v Bratislave obhájil titul docenta v odbore filozofia a v roku 2009 bol na základe návrhu Masarykovej univerzity v Brne menovaný profesorom filozofie.

Prof. Sýkora postupne pracoval ako odborný asistent na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave (1982 – 1988), výskumný pracovník na Katedre genetiky University of Glasgow (UK, 1989), výskumný pracovník Katedry biológie University of Massachusetts (Amherst, USA, 1990), hosťujúci vedec na Katedre logiky, metodológie a teórie vedy London School of Economics (UK, 1993 – 1994), výskumný spolupracovník a následne hosťujúci profesor na Katedre antropológie Emory University (Atlanta, USA, 1994 – 1995), odborný asistent na Katedre humanistiky PrF UK v Bratislave (1996 – 1997), odborný asistent Katedry humanistiky MFF UK v Bratislave (1997 – 1999), riaditeľ Centra európskych štúdií Univerzity Komenského (1999 – 2002), prodekan Fakulty sociálnych a ekonomických štúdií Univerzity Komenského (2002 – 2004), mimoriadny profesor Katedry filozofie FF UCM v Trnave (2004 – 2009), hosťujúci profesor Centra pre biomedicínsku etiku National University of Singapore (jan.-mar. 2009) a od roku 2009 je riadnym profesorom filozofie a riaditeľom Centra pre bioetiku na Filozofickej fakulte Univerzity Sv. Cyrila a Metoda v Trnave.

Ukrajina v súčasnej medzinárodnej situácii

Juraj Marušiak počas prednášky.

V stredu 18. marca 2015 sa na Filozofickej fakulte KU uskutočnila diskusia s analytikom, politológom a pracovníkom Ústavu

politických vied SAV Mgr. Jurajom Marušiakom, PhD. na tému Ukrajina – súčasná medzinárodná situácia.

Martin Horemuž

Absolventi psychológie po rokoch na svojej Alma Mater

Prvý februárový piatok bol venovaný historicky prvému stretnutiu absolventov štúdia psychológie na Filozofickej fakulte KU. Po úvodných príhovoroch sa začala zaujímavá, témami veľmi pestrá konferencia absolventov. Najskôr nasledovala teoreticko-výskumná sekcia v intenciách pokračujúceho vzdelávania našich absolventov, ktorú svojím príspevkom Dieťa vo vzťahu k hudbe a hudba vo vzťahu k duši otvoril Mgr. Peter Kusý. Na špecifickú vo vzdelávaní psychologického a sociálneho poradenstva poukázala Mgr. Barbora Holíková. Príbehy evokované Tematicko-aperceptným testom a ich vzťah k attachmentu predstavila Mgr. Emília Kinská. V aktuálnej problematike o možnostiach integrácie migrantov v Slovenskej republike poslucháčov zorientovala Mgr. Barbora Birešová. Doobedňajší konferenčný blok uzatvorila rozprava diskutujúcich.

Nasledovala krátka exkurzia do knižnice a po nej sa uskutočnil spoločný obed, ktorý vytvoril priestor pre neformálny kontakt účastníkov. Poobedňajšia sekcia konferencie sa niesla v znamení praktických príspevkov, ktoré uviedla Mgr. Nela Valentová zdôraznením významu rovnocennos-

ti terapeuta a pacienta v psychoterapeutickom vzťahu. Odpoveď na otázku Ako sa pripraviť na vlastnú starobu? sme spoločne hľadali počas prezentácie Mgr. Ivany Pavlicovej. Operátora zdravotníckej záchrannej služby s dôrazom na jeho duševné zdravie priblížil Mgr. Andrej Hutira. O tom, čo sa deje za dverami obetí žijúcich v domácom násilí, hovorila Mgr. Radka Nguyen. Na psychické a behaviorálne problémy u detí otcov vo výkone trestu odňatia slobody poukázala Mgr. Zuzana Ferenčíková. Prax psychológa v centre špeciálno-pedagogického poradenstva reflektovala Mgr. Lucia Vozařová. Zároveň predsta-

vila E-mental – pozoruhodný počin absolventov a študentov psychológie – elektronický časopis pre mentálne zdravie. Na záver praktického bloku sa opätovne rozprúdila plodná diskusia, počas ktorej sa vymenili mnohé skúsenosti začínajúcich psychológov v praxi. Perspektívnymi vyhlídkami do budúcnosti a záverečným ďakovným slovom sa zdarne ukončila konferencia absolventov. Stretnutie pokračovalo spoločenským posedením v neformálnom duchu a v príjemných spomienkach na staré dobré časy mimo priestorov fakulty.

Petra Lajčiaková

Momentky z návštevy absolventov štúdia psychológie.

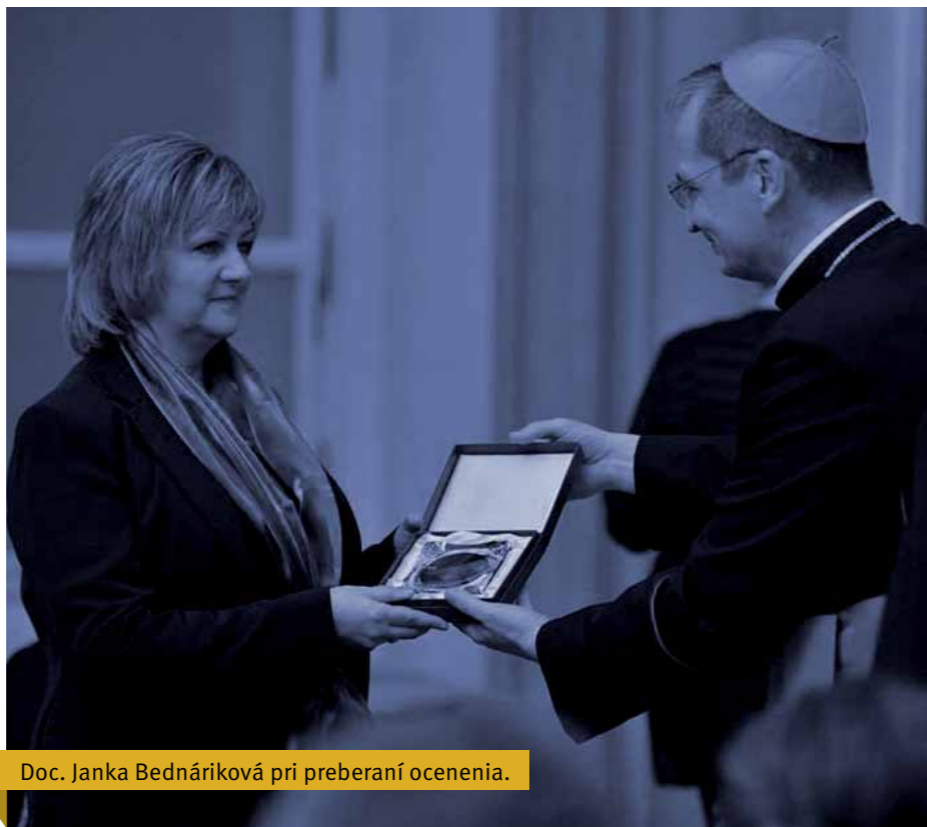
Prestížna Cena Fra Angelica SCHOLE CANTORUM KU

Rada Konferencie biskupov Slovenska (KBS) pre vedu, vzdelanie a kultúru už trinásť rokov oceňuje popredných umelcov, vedcov a teoretikov, ktorí vo svojej tvorbe, v práci, ale aj v živote vyznávajú kresťanské hodnoty a princípy. Pri príležitosti sviatku blahoslaveného Fra Angelica, patróna umelcov, bola v oblasti hudobného umenia ocenená aj Schola cantorum, vokálne teleso z Katedry hudby Pedagogickej fakulty KU za prínos pri tvorbe, šírení a uchovávaní kresťanských hodnôt v kultúre a umení na Slovensku.

Podujatie sa konalo v predvečer sviatku blahoslaveného Fra Angelica dňa 17. februára 2015. Začalo slávnostnou sv. omšou o 16:30 hod. v bratislavskom Jezuitskom kostole, ktorú celebroidal arcibiskup Mons. Stanislav Zvolenský a latinskými gregoriánskymi spevmi ju sprevádzala Schola cantorum KU. Program pokračoval v Zrkadlovej sieni Primaciálneho paláca, kde predsedá Rady pre vedu, vzdelanie a kultúru pri KBS Mons. František Rábek odovzdal desať Cien Fra Angelica 2014 umelcom a umeleckým združeniam v kategóriách slovesné umenie, výtvarné umenie a hudobné umenie. Týmto prestížnym oceňovaním sa každoročne prejavuje uznanie členom umeleckej obce zo strany Katolíckej cirkvi za to, že v čase úpadku kultúry, globalizácie, komercializácie a liberalizmu neváhajú i napriek silnejúcemu tlaku presadzovať vo svojej tvorbe kresťanské myšlienky a hodnoty. Scholu cantorum v roku 1999 založila a dodnes vedie jej umelecká vedúca doc. Janka Bednáriková. Vokálne teleso sa venuje interpretácii autentického gregoriánskeho chorálu, ako aj súčasného liturgického spevu slovenských i zahraničných autorov. Jej poslaním je vzbudzovať a prehlbovať záujem o duchovné hodnoty prostredníctvom meditatívneho monodického spevu. Schola vystupuje na bohoslužbách a na koncertoch duchovnej hudby doma i v zahraničí.

Všetkým bývalým i súčasným členom Scholy cantorum na KU patrí úprimné poďakovanie za ich záujem, za množstvo nácvikov mimo rámca výučby, za nezištnú obojstrannosť a osobný vklad pri formovaní telesa, ktoré je v dnešnom hektickom svete mimoriadnym svedectvom trvalých duchovných a umeleckých hodnôt.

Janka Bednáriková

Doc. Janka Bednáriková pri preberaní ocenenia.

Schola cantorum KU.

Výučba predmetov v angličtine pre študentov zo zahraničia

Katedra sociálnej práce Pedagogickej fakulty KU pripravila pre prichádzajúcich študentov v rámci programu Erasmus+ program študijného odboru v anglickom jazyku. V tomto období sme na katedre sociálnej práce privítali študentov z Talianska a z Francúzska. Študenti prišli z Univerzity Per Stranieri "Dante Alighieri" v Kalábrii a študenti z Catholic Institute of Higher Studies (ICES) z mesta La Roche sur Yon.

Študijný program pozostáva z rôznych povinných a voliteľných predmetov, ktoré vyučujúci z katedry sociálnej práce zabezpečujú v anglickom jazyku. Popri teoretických vedomostiach študenti získajú aj praktické zručnosti a to formou pripravených dvoch výcvikových zameraných na sebazpoznávanie a asertivitu. Praktické vedomosti a skúsenosti s cieľovými skupinami na Slovensku majú študenti možnosť získať v rámci praxe, kde sa návštevou rôznych inštitúcií a organi-

zácií študenti oboznámia s činnosťou týchto zariadení. V rámci jednotlivých predmetov sa študenti podľa zamerania predmetu zúčastnia aj exkurzií v rámci Slovenskej republiky, aby získali náhľad na problematiku vybraných cieľových skupín a sociálnu prácu s nimi. Program je pripravený katedrou sociálnej práce spolu s doktorandmi a s katedrou cudzích jazykov.

Soňa Šrobárová

Spolupráca s moskovskou Univerzitou priateľstva národov

Po podpise zmluvy o spolupráci.

V dňoch 24. – 25. marca 2015 navštívil Katolícku univerzitu v Ružomberku dekan Filologickej fakulty moskovskej Univerzity priateľstva národov prof. Viktor Barabaš, DrSc. (na snímke vľavo). Prof. Barabaš prednášal študentom ruského jazyka a kultúry, avšak o stretnutí s ním prejavili záujem aj študenti z ďalších odborov PF KU. Na pôde Pedagogickej fakulty prof. Barabaš rokoval s dekanom doc. Tomášom Jablonským, s prodekanom pre zahraničné vzťahy a mobility Dr. Dušanom Kováč-Petrovským a s riaditeľkou Ústavu ruskoslovenských štúdií prof. Evou Kollárovou. Návšteva vyvrcholila stretnutím s rektorom KU prof. Jozefom Jarabom a prorektorom pre zahraničné vzťahy KU doc. Františkom Trstenským, na ktorom predstavitelia dvoch inštitúcií podpísali bilaterálnu dohodu o kooperácii na obdobie piatich ro-

kov. Dohoda predpokladá spoluprácu pri realizácii študentských a učiteľských mobilit, v oblasti vedy a výskumu a vzájomného vydávania vedeckých publikácií. Konkrétne naplnenie kapitoly spolupráce v oblasti vedy a výskumu bolo formulované v dodatku k rámcovej zmluve, ktorý tvoril súčasť predkladaného a obidvostrannými stranami schváleného materiálu. Univerzita priateľstva národov v Moskve má jednu z najlepších metodických škôl vyučovania ruského jazyka pre cudzincov. Univerzita má 9 fakúlt – humanitného, technického, prírodovedného a medicínskeho zamerania. Celkovo na univerzite študuje 25 000 študentov, z nich je 7 000 zahraničných študentov zo 154 štátov sveta.

Dušan Kováč-Petrovský

KIA Innovations Award 2014

Ocenení študenti.

Spoločnosť KIA Motors Slovakia vyhlásila 20. októbra 2014 prvý ročník súťaže KIA Innovations Award pre univerzity a vysoké školy na Slovensku. Súťaž bola zameraná na inovačné projekty študentov orientované na automobilový priemysel a jeho produkty. Do súťaže sa zapojili tiež študenti Katedry manažmentu Pedagogickej fakulty KU v Poprade s projektom „Čierna skrinca zákazníka“ zameraným na zvyšovanie kvality popredajných služieb automobilky KIA. Hlavnou myšlienkou projektu bolo systematické skúmanie očakávaní potenciálnych zákazníkov, ktoré bolo následne porovnávané s ponukou KIA Motors a jej hlavných konkurentov. Do súťaže sa zapojilo celkovo 10 projektov zo štyroch vysokých škôl: Slovenskej technickej univerzity v Bratislave, Žilinskej univerzity v Žiline, Trenčianskej univerzity Alexandra Dubč-

ka a Katolíckej univerzity v Ružomberku. Do druhého kola hodnotenia bolo postúpených 6 najlepších projektov, ktorých obhajoba prebiehala pred odbornou komisiou vo Vzdelávacom stredisku KIA za účasti viceprezidenta spoločnosti KIA Motors Slovakia Seong-Gyu Leeho. V silnej konkurencii prevažne technicky orientovaných projektov bol projekt študentov Katedry manažmentu Jakuba Rožeka a Lukáša Šubjaka ocenený celkovým druhým miestom. Študenti získali atraktívne vecné ceny a škola finančnú odmenu, ktorá bude použitá na nákup licencií špeciálneho vzdelávacieho softvéru pre študentov.

Peter Madzík

Monitoring ľudí bez domova

V mrazivom mesiaci január 2015 sa študenti 3. ročníka odboru sociálna práca Pedagogickej fakulty KU zúčastnili akcie „Monitoring ľudí bez domova“.

Táto akcia ma už svoju tradíciu a každoročne sa realizuje v rámci predmetu Terénna sociálna práca. Študenti sú rozdelení k jednotlivým policajným hliadkam Mestskej polície v Ružomberku a za súčinnosti terénnych sociálnych pracovníkov Mesta Ružomberok spoločne monitorujú oblasti mesta, kde sa osoby bez prístrešia najčastejšie vyskytujú. Tento rok sa podarilo vyhľadať v otvorenom prostredí 17 osôb bez domova. (Podľa záznamov Mestskej polície je však známych ešte ďalších 14 bezdomov-

cov v okrese, ktorých sa nepodarilo počas monitoringu kontaktovať). Týmto klientom budú sociálni pracovníci poskytnúť základné informácie o možnosti riešenia ich nepriaznivej sociálnej situácie.

Monitoring bezdomovcov umožnil študentom konfrontáciu s reálnou situáciou klienta. Mali tak možnosť prakticky si overiť svoje vedomosti, získať potrebné zručnosti v teréne, naučili sa ako reagovať v rôznych neočakávaných situáciách.

Ľudia bez domova majú veľmi veľa osobných, sociálnych problémov a často už rezignovali na akúkoľvek pomoc. V teréne počúvali rôzne životné príbehy. Študen-

ti sa zhodli v tom, že títo klienti potrebujú pravidelné sprevádzanie pri riešení ich životných situácií, vďaka čomu by sa niektorí ľahšie reintegrovali do spoločnosti.

Prajem všetkým študentom, aby mali čo najviac praktických skúseností, ktoré im pomôžu v ich profesionálnej pomoci iným.

Vladimíra Hulínová

O programe Horizont 2020 v írskom Limericku

Európska komisia vyčlenila na roky 2014 – 2020 finančné zdroje v celkovom objeme 78 miliárd EUR na podporu výskumu, vývoja a inovácií. Program dostal názov Horizont 2020. Môžu sa do neho zapojiť aj slovenskí účastníci bez ohľadu na sektor – univerzity, výskumné organizácie, podniky. Jednou z podmienok je vytvorenie konzorcia partnerov, pričom optimálny počet partnerov v konzorciu je 6 až 8. S týmto cieľom sa v írskom Limericku v dňoch od 18. do 21. februára 2015 uskutočnilo stretnutie zástupcov vybraných katolíckych univerzít, na ktorom mala svoje zastúpenie aj Katolícka univerzita v Ružomberku (KU) v osobe doc. Františka Trstenského, prorektora pre zahraničné vzťahy. Rokovania sa uskutočnili na pôde Mary Immaculate College (MIC), keďže stretnutie inicioval rektor tejto školy prof. Michael Hayes. Rektor predstavil svoju inštitúciu, ukázal jej hlavné súčasť, medzi ktoré popri fakultách patrí kostol, športový komplex, laboratóriá a divadlo.

Cieľom rozhovorov bol návrh projektu, na ktorom by sa výskumom podieľali katolíckej univerzity takým spôsobom, aby bola zachovaná vysoká profesionalita výskumu ako aj špecifický prínos katolíckych

inštitúcií. Za hosťovskú univerzitu vystúpil prof. Michael Breen, dekan Filozofickej fakulty a prof. Michael Healy, prorektor MIC zodpovedný za oblasť vedy a výskumu.

Ďalším dôležitým cieľom stretnutia bola konkrétna spolupráca medzi KU a MIC v rámci programu Erasmus+, ktorý umožní vzájomnú výmenu študentov a zamestnancov. MIC bola založená v roku 1898. V súčasnosti má dve fakulty – Faculty of Arts; Faculty of Education, na ktorých študuje približne 3500 študentov. Rokovania o spolupráci vychádzali práve zo zamerania študijných odborov na oboch inštitúciách, čo by sa malo premietnuť v blízkej budúcnosti v ponukách pre našich študentov a zamestnancov.

ft

Metodika prekladu Svätého písma

Teologická fakulta v Košiciach (TF KU) v spolupráci s Letnou školou jazykov Biblie zorganizovala 10. apríla 2015 medzinárodnú vedeckú konferenciu zameranú na predstavenie rôznych metodík prekladov Biblie. Cieľom bolo poukázať nielen na historický preklad slovenských prekladov Biblie, ale priblížiť aj spôsob, akým bola kniha kníh prekladaná do jazykov iných národov. V úvodnej prednáške doc. Róbert Lapko (TF KU) priblížil samotný projekt prekladu Biblie do slovenčiny. Dr. Juraj Feník (TF KU) hovoril o dôležitých faktoroch, ktoré vplyvajú na prácu prekladateľov. Prof. Anton Tyrol priblížil históriu Kamaldulského prekladu Biblie a prof. Peter Zubko zo Slavistického ústavu SAV načrtol históriu doterajších prekladov Svätého písma do slovenského jazyka.

Doc. Bohdan Hroboň zo Žilinskej univerzity objasnil okolnosti vzniku Kralickej Biblie, prof. Peter Žeňuch zo Slavistického ústavu SAV sa zameril na preklady evanjeliových perikop v prostredí cirkvi byzantského obradu. Jozef Bartoň z Karlovej univerzity v Prahe sa zameril na premeny českého biblického textu v modernej dobe. Dr. Peter Juhas z Westfälische Wilhelms-Universität v Münsteri vo svojom príspevku hovoril o častiach ako výzve pre starovekých prekladateľov. Napokon Gabriela Kolšovská (TF KU) priblížila odozvy prekladov Svätého písma do slovenského jazyka.

rr

Nepretržité čítanie Svätého písma

Univerzitné pastoračné centrum v Košiciach a farnosť svätej Alžbety zorganizovali podujatie s názvom – Biblia dňom i nocou. Išlo o súvislé čítanie a počúvanie Svätého písma. Cieľom bolo vzbudiť záujem o Božie slovo cez úplné, súvislé a ne-

pretržité prečítanie celého Svätého písma. Podujatie sa uskutočnilo od pondelka 20. apríla 2015 od 20.30 hod. do soboty 25. apríla 2015 v Kaplnke svätého Michala.

rr

Krížová cesta 2015 na Spišskej Kapitule

V nedeľu 22. marca 2015 o 19:00 hod. sme na Spišskej Kapitule prežívali krížovú cestu nášho Pána Ježiša Krista podľa teológa Romana Guardiniho. Viedol ju otec biskup Mons. Štefan Sečka a so zástupom veriacich sme sa pristavovali pri symbolických zastaveniach, ktoré viedli od Kapitúlskeho cintorína až po katedrálu.

br

Mons. Štefan Sečka s asistenciou.

Tomášovská akadémia o Ferkovi Skyčákovi

Vystúpenie Scholy cantorum počas akadémie.

V nedeľu 25. januára 2015 sa vo Veľkej aule Kňazského seminára uskutočnila už tradičná Tomášovská akadémia. Pripravili ju spolubratia bohoslovci z 5. ročníka. Hostí privítal František Perignát, o úvahu nad výberom z diela svätého Tomáša sa podelil Samuel Štefanides. Slávnostným prednášajúcim bol profesor Mons. Ján Duda, ktorý sa vo svojom príhovore zameril na rektora Ferka Skyčáka a jeho vzťah k tomizmu. Záverečné slovo patrilo aktuálnemu rektorovi seminára Petrovi Majdovi. Program svojimi klavírnymi variáciami obohatil Vladislav Spirčák a spevom ho sprevádzala Schola cantorum.

rr

Staronové morálno-filozofické princípy a dôstojná smrť človeka

Na pôde Teologickej fakulty v Košiciach Katolíckej univerzity v Ružomberku (TF KU) zorganizoval Inštitút aplikovanej etiky Alexandra Spesza TF KU dňa 9. apríla 2015 výročnú konferenciu spojenú s odovzdaním ceny Inštitútu za rok 2015 s názvom: Staro-

nové morálno-filozofické princípy a dôstojná smrť človeka.

Medzi pozvanými prednášateľmi vystúpili prof. Ján Sokol z Fakulty humanitných štúdií Karlovej univerzity v Prahe, Dr. Car-

men Barbat z West University of Timisara v Rumunsku; doc. MUDr. Stephan Sahn z Katolíckej kliniky v Offenbachu v Nemecku a ďalší.

rr

V Poprade sa uskutočnila medzinárodná evanjelizačná konferencia

Už po šiestykrát sa na Slovensku uskutočnila vikendová tematická konferencia pod vedením laického misionára z Malajzie Juda Antoina. Ďalšími hosťami a rečníkmi boli kňaz Ján Buc, bývalý riaditeľ TV Lux a predseda ZKSM, Peter Hocken, uznávaný teológ a historik pochádzajúci z Anglicka a Ad de Bruin, misionár dlhodobo pôsobiaci na Slovensku.

Konferencia bola už tradične zameraná na jednu zo služobností, ako ich uvádza Božie slovo: „On ustanovil niektorých za apoštolov, niektorých za prorokov, iných za evanjelistov a iných za pastierov a učiteľov“ (Ef 4, 11). Tento rok sa účastníci stretli 17. – 19. apríla v Poprade a svoju pozornosť upriamili na slu-

žobnosť apoštola. Konferencie na seba navzájom nutne nenadväzujú, a teda neúčast na predchádzajúcich ročníkoch nebola pre každú.

Organizátormi konferencie boli bývalí absolventi a študenti Katolíckej univerzity zo Spoločenstva pri KU, ktorí pozvali všetkých študentov aj zamestnancov univerzity, aby spolu s nimi zažili netradičný víkend a duchovne sa obohatili. Konferencie sú určené pre všetkých, ktorí chcú prežiť kvalitný čas s Bohom počas vyučovania, modlitieb a chvíľ v spoločenstve prítomných účastníkov.

Emil Mareta

VIAC INFORMACÍ:
www.spolocenstvoku.sk

Erasmus+ mi otvoril nové možnosti

Som študentom Urgentnej zdravotnej starostlivosti na Fakulte zdravotníctva a možnosť stáže prostredníctvom programu Erasmus + ma okamžite zaujala. Keďže náš odbor ponúka veľa možností ako sa po ukončení štúdia uplatniť nielen v ZZS (záchrannej zdravotnej službe), rozhodol som sa nabráť skúsenosti v Hasičskom záchrannom zbore ČR, pretože uvažujem v budúcnosti aj o tejto profesii.

Stáž som absolvoval v meste Týn nad Vltavou, okres České Budejovice v mesiacoch august a september. V tomto meste som od malička vyrastal, takže voľba mesta pre absolvovanie pracovnej stáže bola pre mňa jasná. Zo strany vysielajúcej aj prijímajúcej inštitúcie neboli pri vybavovaní tlačív žiadne problémy a každý mi s ochotou pomohol a poskytol všetky potrebné informácie, ktoré som potreboval.

Po príchode na hasičskú stanicu ma milo prekvapil kamarátsky kolektív, ktorý mal snahu ma naozaj niečo naučiť. Prvý týždeň som absolvoval BOZP a zoznamoval sa s technikou a novým kolektívom. Bol som zaradený do výjazdovej skupiny, kde som slúžil 12 alebo 24-hodinové zmeny. Výhodou bolo, že som si mohol sám naplánovať služby, a tak mi ostával čas aj na iné aktivity. Veliteľ stanice bol poľovník, mali sme si čo povedať, a tak som sa mohol venovať aj mojej najväčšej záľube. Počas výjazdov som zažil vážne situácie, ale aj také,

Autor článku v službe.

na ktoré doteraz spomínam s úsmevom na tvári. Na výjazdoch som zasahoval pri požiaroch, povodniach, autonehodách, technických zásahoch a veľakrát sme spolupracovali so ZZS pri ošetrovaní alebo transportovaní pacientov, ktorí mali niekedy aj cez 140 kg. Ďalej som absolvoval rôzne školenia, kurzy a taktické cvičenia, ktoré ma presvedčili o tom, aká je práca hasiča náročná a dôležitá.

Tento program a samotnú stáž môžem hodnotiť iba pozitívne. Získal som mnoho teoretických vedomostí a praktických skúseností, zistil som, ako veľmi je dôleži-

tá tímová práca a spoznal som veľa super chlapov, ktorým patrí veľká vďaka za čas, ktorý mi venovali. Ďalej sa chcem poďakovať našej univerzite, ktorá mi sprostredkovala túto možnosť a poskytla grant. Všetko bolo tak, ako bolo dohodnuté v zmluve. Program Erasmus+ mi otvoril nové možnosti, dal mi nové skúsenosti a vedomosti, ktoré ocením v mojej pracovnej praxi po ukončení štúdia na vysokej škole. Pracovnú stáž alebo štúdium môžem študentom našej univerzity iba odporučiť ako výbornú skúsenosť do života.

Martin Porada

Neurorehabilitačný kongres v Ružomberku

Katedra fyzioterapie Fakulty zdravotníctva KU v spolupráci s Ústrednou vojenskou nemocnicou v Ružomberku – fakultnou nemocnicou (ÚVN SNP FN), Inštitútom fyzioterapie, balneológie a liečebnej rehabilitácie v Piešťanoch, Univerzitou sv. Cyrila a Metoda v Trnave, Neuro Rehabilitáció, Sopron (Maďarsko), Podhalaňskou Państwou Wyższou Szkołą Zawodową w Nowom Targu (Poľsko), Rzeszowskou univerzitou (Poľsko) a Liečebnými kúpeľmi Lúčky a.s. usporiadali v dňoch 5. – 6. marca 2015 V. Medzinárodný neurorehabilitačný kongres NeuroRehab 2015. Akcia prebiehala pod záštitou primátora mesta Ružomberok Igora

Čombora a dekanke Fakulty zdravotníctva Anny Lesňákovej.

Medzi hosťami sme privítali aj hlavného odborníka pre neurorehabilitáciu z Poľskej republiky profesora Jozefa Oparu, ktorý vystúpil s viacerými prednáškami. Medzi ďalších vzácných hostí patrili: prof. Teresa Pop, Dr. Halina Romualda Zięba, a Dr. Mariusz Drużbicki. Uvedení odborníci už niekoľko rokov spolupracujú s FZ KU a na základe tradície kongresu sa spolupráca premietla aj do klinickej praxe a projektovej činnosti. Aktuálne, so zahraničnými partnermi, rieši Neurologická klinika ÚVN SNP FN, ktorá je klinickou výchovnou základ-

ňou Fakulty zdravotníctva, projekty zamerané na asistovanú robotizovanú rehabilitáciu a markery vzniku a priebehu cirkulárných porúch mozgu.

Na kongrese odzneli prednášky venované rehabilitačnej a fyzioterapeutickej starostlivosti o pacientov s neurologickými ochoreniami. Priestor bol venovaný aj možnostiam využitia tréningu „Nordic Walking“ v rehabilitácii, využitiu kryoterapie a repetitívnej transkraniálnej magnetickej stimulácie v rehabilitácii pacientov s ťažkým neurologickým postihnutím.

Zuzana Hudáková

Budúci záchranári zasahovali pri hromadných nehodách

V dňoch 23. až 28. marca 2015 sa študenti a pedagógovia programu urgentná zdravotná starostlivosť zúčastnili V. ročníka medzinárodnej odbornej konferencie a súťaže záchrannárskych posádok „Lešť 2015“. Podujatie s názvom „Poučme sa z minulosti“ bolo zamerané na organizáciu zdravotníckeho zásahu pri nehodách s hromadným postihnutím osôb. Organizátori, občianske združenie Salus Vitalis, Slovenská spoločnosť urgentnej medicíny a medicíny katastrof, Katedra urgentnej zdravotnej starostlivosti Fakulty zdravotníctva Katolíckej univerzity v Ružomberku, Úrad hlavného lekára OS SR a Operačné stredisko ZZS (záchrannej zdravotnej služby) evidovali 420 účastníkov z radov študentov, príslušníkov ozbrojených síl, civilnej obrany, hasičského zboru a príslušníkov zboru integrovaného záchranného systému. Akcia prebiehala pod záštitou podpredsedu vlády a ministra vnútra Róberta Kaliňáka a ministra obrany Marina Glváča. Súťaže sa zúčastnilo 36 záchrannárskych tímov z Čiech, Poľska a Slovenska.

Posádky RLP (rýchlej lekárskej pomoci), RZP (rýchlej zdravotníckej pomoci) a Červeného kríža museli počas nočnej i dennej etapy ošetriť 170 osôb. „Ich snaženie komplikoval hustý dážď, zima a nedostupný terén. Počas denných etáp sa súťažiaci stretli s davom rozzúrených futbalových fanúšikov, prehládávali ruiny po výbuchu plynu v bytovke, riešili závažnú dopravnú nehodu autobusu plného cudzincov. Do zaplavenej školy, kde vypukla závažná infekcia, sa museli dostať pomocou vojenskej tech-

niky,“ približuje podmienky súťaže tajomník Katedry urgentnej zdravotnej starostlivosti FZ KU Imrich András.

Vo vojenskom výcvikovom priestore Lešť si budúci záchranári overovali svoje schopnosti priamo v teréne a v konkurencii profesionálnych záchranárov. „Prvé miesto medzi posádkami RZP obsadili naši budúci záchranári v zložení Polčíková, Tichý, v tesnom závесе za nimi sa umiestnila posádka Jacková, Kolek. Ani tretí tím Vardžilková, Stefaňák, ktorý sa sformoval iba v deň súťaže, nesklamal a obsadil krásne ôsme miesto medzi posádkami RZP. Patrí im veľká gratulácia“, hodnotí výsledky I. András.

Program konferencie sa niesol v znamení trendov a smerovaní pri riešení mimoriadnych udalostí, predovšetkým v zmysle pripravenosti nemocníc a zložiek integrovaného záchranného systému na riešenie nehôd s hromadným postihnutím osôb. Prezentované boli aj skúsenosti z cvičení a psychologické aspekty mimoriadnych udalostí. Veríme, že už tradičné podujatie bude aj v budúcnosti poskytovať priestor pre výmenu skúseností profesionálov.

Mária Lehotská

Florbalový tím UPaC v Bratislave vybojoval zlato

Florbalisti z Univerzitné pastoračné centrum Jána Vojtaššáka, vycestovali v piatok 27. februára 2015 do Bratislavy na svoj prvý celoslovenský Florbal cup 2015 (27. 2. – 1. 3. 2015). Na turnaji sa stretli takmer všetky univerzitné pastoračné centrá na Slovensku. Prišli hráči z Trnavy, Trenčína, Nitry, Bratislavy, Prešova, Košíc, Zvolena, Banskej Bystrice i naši z Ružomberka. Organizátormi turnaja boli Univerzitné pastoračné centrum Dr. Štefana Héseka z Prešova a Univerzitné pastoračné centrum sv. Jozefa Freinademetza z Bratislavy, ktoré poskytlo priestory pre hru.

V piatok podvečer sa stretli všetky tímy, aby sa predstavili. Potom nasledovalo žrebovanie o zaradenie jednotlivých tímov. V skupine A boli: Trnava, Trenčín, Banská Bystrica, RUŽOMBEROK a Zvolen. Skupinu B tvorili: Bratislava 1, Bratislava 2, Prešov, Košice a Nitra. V závere večerného programu boli všetkým oboznámené pravidlá turnaja a hrací systém 3+0.

V sobotu bolo všetko pripravené. Ešte pred začiatkom základnej časti turnaja bola sv. omša, kde každý prosil za svoj tím a dobrú hru i po nej sa začal turnaj. Naši florbalisti si uvedomovali, že prvý zápas budú musieť zvíťaziť, aby mali šancu postúpiť do štvrtfinále, kam postupovali štyri tímy z piatich z každej skupiny. Kapitán Tomáš Žolna nenechal nič na náhodu a postavil na prvý zápas proti Zvolenu to najlepšie, čo mal vo svojom tíme. Podľa priebežného stavu potom zapájal jednotlivých spoluhráčov, aby si mohol zahrať každý. Oplatilo sa to a ružomberskí reprezentanti vyhrali svoj prvý zápas so Zvolenom 6:4. Potom si poradili aj s Banskou Bystricou 6:2, Trenčínom 5:2 a s Trnavou 9:3.

Tomáš Žolna

Z prvého miesta v skupine A postúpili do vyraďovacej fázy turnaja, kde ich čakal štvrtý tím zo skupiny B – Nitra. Aby postúpili ďalej, museli vyhrať, a to sa aj stalo. Po skvelom zápase vyradili Nitru 10:4 a postúpili do semifinále. V semifinálovom zápase narazili na veľmi silný a favorizovaný tím z Prešova. Naši florbalisti usilovne odolávali a bojovali. Tento zápas bol veľmi náročný, ale našťastie to zvládli a zdolali ich 6:5 a právom postúpili do FINÁLE. A je to tu! Veľké finále Ružomberok vs. Bratislava – veľmi ťažký zápas po fyzickej, tak aj po psychickej stránke. Bratislava, ako veľký favorit na majstrovský titul na domácej pôde, nechcela nič iné, ako získať prvenstvo. Naši florbalisti sa však bez boja nechceli vzdať a chceli ukázať Bratislave ako aj divákovi, že si za svoju bojovnosť a oddanosť zaslúžili miestenku vo finále. Vo veľmi dramatic-

kom závere turnaja však ukázali srdce a dokázali to, čo asi málokto čakal. Vyhrali 6:5 a získali titul Majstra Slovenska!!! Na konci hracieho dňa bolo vyhodnotenie celého turnaja, kde si prevzali zlaté medaily, diplom a krásny pohár pre víťaza turnaja.

V nedeľu ráno nasledovala ešte sv. omša, a potom naši florbalisti plní neopísateľnej radosti a vďačnosti vycestovali domov do Ružomberka.

Tím UPaC Jána Vojtaššáka tvorili títo hráči: Zuzana Marlenková, Stanislav Kollár, Stanislav Šavrtka, Tomáš Žolna, Branislav Droppa, Roman Bella a Jakub Farkaš, Júlia Rudiková, Marta Mažárová a Dominika Skirčáková.

Vyhodnotenie turnaja:

1. miesto: Univerzitné pastoračné centrum Jána Vojtaššáka (Ružomberok);

2. miesto: Univerzitné pastoračné centrum sv. Jozefa Freinademetza (Bratislava);

3. miesto: Univerzitné pastoračné centrum sv. Košických mučeníkov (Košice)

Individuálne ocenenie turnaja:

Najlepší strelec turnaja: Tomáš Žolna – UPaC Ružomberok (20 gólov);

Najlepší nahrávač turnaja: Stanislav Šavrtka – UPaC Ružomberok (11 asistencií);

Najlepší hráč celého turnaja: Stanislav Šavrtka – UPaC Ružomberok (26 Kanadských bodov)

KOLEKTÍVNA ZMLUVA NA ROK 2015

V utorok 3. februára 2015 podpísali rektor Katolíckej univerzity v Ružomberku (KU) Mons. prof. Jozef Jarab a predseda Základnej organizácie Nezávislých kresťanských odborov Slovenska – Zväzu pracovníkov školstva a vedy pri KU Ing. Radislav Kendera, PhD. novú Kolektívnu zmluvu pre rok 2015. Keďže odborová organizácia zastupuje všetkých pracovníkov KU, vyrokované výhody platia pre všetkých zamestnancov. Kolektívna zmluva platí od 1. januára do 31. decembra 2015 a prináša zamestnancom viaceré výhody, ktoré sú vyjednané nad rámec Zákonníka práce.

Po jej podpísaní rektor KU uviedol: „Je mojou vrúcnu túžbou, aby naši zamestnanci mali vytvorené adekvátne pracovné podmienky. Chceme na nich pamätať aj po skončení pracovnej doby. Preto súčasťou podpísanej zmluvy je sociálna výpomoc, rozšírenie možnosti regenerácie, príspevok v prípade mimoriadne vážnych životných okolností a niektoré ďalšie výhody.“

Predseda základnej organizácie odborov Radislav Kendera poukázal na niektoré novinky podpísanej zmluvy: „Upozornil by som o. i. na štvrtú časť – Sociálna oblasť a sociálny fond, článok 20, bod 9, kde je novinkou poskytnutie samostatného príspevku ťažko postihnutým zamestnancom (ZŤP), zmena v bode 8, kde príspevok na regeneráciu pracovnej sily je flexibilný. Samozrejme si veľmi vážime aj dohodu o výške príspevku na stravovanie, v bode 7 poskytnutie jednorazového prí-

spevku pre všetkých zamestnancov zo sociálneho fondu, ako aj zvýšenie dovolenky o jeden týždeň.“

V bodoch 10 a 11 sa dostali do kolektívnej zmluvy aj možnosti úhrady športových resp. kultúrno-športového podujatia. Viaceré výhody, ako odmeny – článok 7, realizácia sociálnej politiky – článok 20, bod 6, či príspevky na sociálnu výpomoc – článok 20, bod 5; ostali, k spokojnosti väčšiny, minimálne na úrovni predchádzajúcej kolektívnej zmluvy. Tak isto pokračuje v rovnakej výške, k spokojnosti zamestnancov, príspevok na doplnkové dôchodkové sporenie.

MICHAL NOVÁK:

ALZHEIMEROVA CHOROBA – HROZBA 21. STOROČIA

Katolícku univerzitu navštívil nominant na Nobelovu cenu za fyziológiu a medicínu – Michal Novák. Profesor, ktorý v súčasnosti patrí k najvýznamnejším odborníkom na Alzheimerovu chorobu na svete, je spoluautorom objavu tau proteínu – pôvodcu tejto choroby. V rámci intelektuálne formačných stretnutí Utorok s hosťami rozprával aj o možnostiach jej liečby. Ak ste slovenského neurológa nezastihli na univerzite, môžete si prečítať aspoň časť z jeho prednášky v podobe otázok a odpovedí.

? Takmer všetci si myslíme, že Alzheimerova choroba je problém starých ľudí. Toto ochorenie sa však zvyčajne začína v dvadsiatom až tridsiatom roku života.

Áno. V mozgu máme sto miliárd neurónov, ak vypadne jeden alebo dva, jeho výkonnosť to neovplyvní. Nebezpečné je, že táto choroba nebolí a postupne sa plazí mozgom približne tridsať až štyridsať rokov. Časom kompenzačná schopnosť zvyšných neurónov nestačí a človek začne mať problémy s pamäťou. Mozog sa doslova scvr-

káva a tieto zmeny sú už nenapraviteľné. Psychiater vtedy diagnostikuje Alzheimerovu chorobu a kým preňho je to prvé štádium, pre nás je to už štvrté z celkových šiestich. Zmeny v neurónoch spôsobuje proteín tau a oni potom prerušia všetky kontakty. Každý neurón má až desaťtisíc spojov, takže v mozgu tých sto miliárd neurónov dohromady vytvára 0,15 kvadrilióna, to je 1,4-krát desať na dvadsiatu tretiu spojov. Ak z toho dvanásťtinu vyberieme, je to funkčný výpadok.

? Aké sú najväčšie rizikové faktory k jej vzniku?

Vek, časté vystavenie stresu a málo prirodzených potravín. V strave máme veľmi veľa chemikálií a elementov ako napríklad hliník a iné látky napomáhajúce k vzniku zmien, ktoré vedú k Alzheimerovej chorobe.

? Aké sú prvé príznaky choroby? V prednáške ste spomínali, že rozlišujeme klinické a dedičné.

Medzi varovné príznaky, ktoré ale ešte nehovorí, že máme Alzheimerovu chorobu, je napríklad porucha priestorovej pamäte. Uvediem jeden konkrétny príklad. Pochádza z Kanady, kde žil pán, ktorého manželka začala podozrievať, že má aktivity, o ktorých nehovorí. Z výpisu účtu totiž zistila, že začal míňať veľmi veľa peňazí na benzín. Až ho jedného dňa konfrontovala a zistila, že to bolo preto, lebo nevedel trafiť domov. Chodil okolo až dovtedy, kým sa mu v pamäti nevynoril taký moment, ktorý mu napovedal, kde býva.

Potom je to tzv. skorá pamäť – za chvíľu neviem, o čom som hovoril. Nevie si spomenúť, kde som položil veci. Pokiaľ je to ojedinelé, tak to nie je problém. Ďalšia vec je napr. tá, ako rýchlo mi trvá, kým si vytvorím nejaký myšlienkový vzorec, myšlienkový pochod.

? Ak niekomu už diagnostikujú Alzheimerovu chorobu, existuje dnes nejaká možnosť to liečiť alebo aspoň zmieriť príznaky?

Diagnostika Alzheimerovej choroby je sto-percentná až vtedy, keď sa doplní s vyšetrením mozgu post mortem, teda keď človek zomrie. Čiže diagnostika je správna s veľkou pravdepodobnosťou. Čo sa týka lieku, zatiaľ nemáme príčinný liek. Máme iba lieky, ktoré stlmujú príznaky. Príznaky sú napríklad zabúdanie, čo je podmienené nesprávnou funkciou synapsie. Je tam enzým, ktorý rýchlo degraduje molekuly informácií prechádzajúce z jedného neurónu na druhý. Ten enzým je liek, ktorý znižuje jeho aktivitu. Čiže je tam možnosť dlhšej doby premyslu. Sú to ale tzv. symptomatické, čo znamená príznakové lieky. Neliečia príčinu, ale len príznak.

? Vy ste spoločne s inými osobnosťami vynášali a pomenovali tau proteín. Čo si pod tým môže predstaviť laická verejnosť?

Tau proteín je molekula, ktorá má na starosť dozor nad prenosom informácií a komunikáciou medzi našimi neurónmi. To je základný proces, kde tau proteín akoby dirigoval všetky ostatné proteíny, ktoré sa

na tom podieľajú, kedy má čo ktorý urobiť. Riadi celé desiatky. Bez toho si nevieme uložiť myšlienky, neviem analyzovať situácie.

Je to akoby koľajnica, po ktorej molekuly behajú a prenášajú veci. Teraz si predstavte, že tam vnikne zlý tau proteín. Je jasné, že prenos informácií je zastavený. Deleguje celú synapsiu a ten jeden sa potom vlastne musí odopnúť. Trvá to roky, pretože kompenzačný mechanizmus v mozgu je obrovský. Milióny takto vieme nahradiť. Až sa jedného dňa dostáva hlbšie, stáva sa silnejším, rýchlejšie vie natiahnúť a premeniť zdravé na choré tau, ktoré sa veľmi agresívne šíria. Vedia vybehnúť z neurónu, vrátiť sa. Vedia sa dostať do krvi, do mozgu mliečného líkvóru. Základ je, že poruší funkčnosť neurónu a jeho komunikabilitu s ostatnými neurónmi tým, že naruší prenos informácií a centrum, kde sa vymieňajú informácie. Jednoducho stratí funkciu.

? Ako dlho pracujete na lieku proti tejto chorobe? V akom štádiu je momentálne?

Otázkou lieku proti Alzheimerovej chorobe sa ľudstvo zaoberá asi od konca 80-tych rokov, kedy si vyspelý svet skutočne uvedomil, že táto choroba je tu, narastá a je veľmi agresívna, čo neskôr môže ohroziť fungovanie štátu.

Osemdesiat rokov od objavu „klbka“ bola jediná technika farbenie striebrom, ktoré ho mohlo v mozgu ukázať. Na to, aby sme zistili, čo v klbku je, musela prebehnúť molekulová revolúcia, to sa stalo v Laboratóriu molekulárnej biológie v Cambridgei. Mal som to šťastie, že som sa tam v roku 1985 dostal a mojím prvým šéfom bol Fred Sanger, nositeľ Nobelovej ceny, ktorý prvý na svete ukázal, ako čítať modrú stužku života - DNA. Po ňom prišiel Cesar Milstein, ktorý objavil monoklonové protilátky. Prijal ho do svojho tímu, ktorý práve začínal projekt Alzheimerovej choroby. Hľadali niekoho, kto by vedel urobiť odtlačok týchto „klbiek“, vytiahnuť ich a zistiť, z čoho sú.

Potrebovali sme molekulové okuliare, ktoré by nám v tom pomohli. Pre laika je to iba akási vodička v skúmavke. Je to však

zložitý systém. Musíme to vyzolovať, vložiť do mozgu nejakému zvieratku, kde použijeme jeho imunitný systém, aby robil vnútri odtlačky. Z tých miliárd odtlačkov musíme vyzolovať ten správny. Nositeľom je tzv. B-lymfocyt, lenže on za tri dni v skúmavke zomrie. My ho musíme znesmrteľniť, preto mu oblečieme kabát z nádorovej bunky. Keďže produkuje len jednu špecifitu v tejto bielkovine - máme monoklonový produkt, protilátku, a to vám ukáže pokazený tau proteín. Ja som zobral túto protilátku. Z nej som urobil ľudskú a to bude pasívna vakcína. Pracovali sme na tom štyri roky. Sir Aron Klug mi potom povedal, že kľúčovým objavom proteínu tau boli moje molekulové okuliare.

? Spomenuli ste, že Slovensko starne najrýchlejšie v Európe...

Pôrodnosť klesá a Európa starne. Odhadujeme, že na Slovensku máme okolo 60-tisíc pacientov, v roku 2040 ich bude dvakrát toľko. Dnes ekonomicky najvhodnejšia komplexná denná starostlivosť, ktorú poskytuje Centrum Memory, stojí okolo 25 až 30 eur na deň. Podobných centier by sme mali mať viac – ľudia, ktorí majú v rodine chorého na Alzheimerovu chorobu, vedia, o čom hovorím. Starostlivosť je veľmi náročná a často opatrovatelia zomrú z preťaženia skôr ako samotní chorí. Denné centrá im však umožnia ísť do zamestnania, pretože pacienti majú v nich kompletnú starostlivosť. Sú tam pedagógovia vyškolení na Alzheimerovu chorobu a komunikáciu s pacientom.

? Aká je prevencia pred Alzheimerovou chorobou?

Nestresovať sa a zdravo žiť. Denne by človek mal prejsť 5000 krokov, aby sme si do tela napumpovali kyslík. A potom treba byť striedmy v strave. Nešpekulovať nad nejakou 'mono stravou', ale treba pokryť potrebu rôznych vitamínov a minerálov v tele. Základ je snažiť sa o pestrú stravu, ale aby to množstvo nebolo veľké, triezev by som povedal.

Čím žije KOLÉGIUM KU?

Letný semester postupne vrcholí aj v Kolégiu Katolíckej univerzity v Ružomberku (KU). Okrem pravidelného duchovného programu a utorkových prednášok „Host na KU“ sa udiali opäť aj ďalšie zaujímavé stretnutia a aktivity. Z mnohých vyberáme:

Na začiatku marca medzi študentov zavítal vzácny hosť, teraz už rožňavský diecézny biskup Mons. Stanislav Stolárík. Hoci sa téma štvrtkového večera odvíjala od problematiky ekumenizmu, a to hlavne z pohľadu sv. Jána Pavla II, počas diskusie sa našlo dosť priestoru aj na neobyčajné a odvážne otázky. „Mať možnosť stretnúť sa a rozprávať sa s otcom biskupom Stanislavom tak osobne, bolo pre mňa výnimočné,“ konštatovali viacerí z tohoročných členov Kolégia KU.

„Čo je objektívne dobro? Alebo aspoň, čo je spoločenské dobro?“ Až k takýmto filozofickým problémom sa dostali študenti pri reflexii Referenda o rodine počas kolokvia s kňazom z prešovského UPC, duchovným otcom Pavlom Hraboveckým, ktorý ich v premýšľaní obratne sprevádzal. Referendum však bolo len okrajovou témou, večer bol zameraný na tému: Cirkev po

Druhom vatikánskom koncile a jej miesto vo svete. Tak ako je zvykom, aj toto kolokvium sprevádzali tri študentské eseje rozličnými pohľadmi reagujúce na známy text emeritného pápeža Benedikta XVI.: Katolicizmus po koncile.

Nechýbala ani spoločná víkendovka Kolégia KU, ktorá sa uskutočnila v dňoch 20.-22. marca 2015. Program začal v piatok športovým večerom pri florbale, veď stále platí: „V zdravom tele, zdravý duch!“ V sobotu prišla na rad prehliadka v Galérii Ludovíta Fullu v Ružomberku spojená s odborným výkladom.

V nedeľu po pamätných miestach v Liptovskom Mikuláši sprevádzal študentov historik, Mgr. Peter Dvorský. Po slávení svätej omše v kostole sv. Mikuláša si všetci spoločne prezreli Múzeum Janka Kráľa, ktoré sa nachádza v tesnej blízkosti kostola. Potom sa presunuli do priestorov niekdajšej evanjelickej fary, kde je inštalovaná výstava venovaná tzv. Slovenským žiadostiam z roku 1848, ktoré boli formulované práve na tomto mieste a kde aktívne pôsobil štúrovský spolok Tatrín. Program bol zameraný na spoznávanie dôležitých udalostí

a postáv z národných dejín, aby sa aj takouto formovala národná identita u mladých ľudí.

V nedeľu popoludní sa „kolégisti“ vybrali do blízkej mestskej časti Okoličné. V krásnom, avšak poriadne studenom gotickom kostolíku počas modlitby krížovej cesty spoločne meditovali nad Kristovým umučením.

Do konca semestra čaká Kolégium KU ešte niekoľko zaujímavých akcií. Potom príde čas, aby sa otvorilo prihlasovanie pre nový ročník. „Tak čo, pridáš sa?“ „Byť obyčajným študentom je jednoduché, chcieť viac niečo stojí, ale práve námaha prináša skvelý pocit,“ konštatujú aj dnešní členovia Kolégia KU.

Blažena Križová

VIAC INFORMACÍ:
kolegium.ku.sk

Otvorili sme dvere záujemcom o štúdium

V duchu príslovia „Raz vidieť je lepšie ako stokrát počuť“, otvorila v stredu 11. februára 2015 svoje brány Katolícka univerzita v Ružomberku (KU) pre študentov stredných škôl, predovšetkým maturantov. Zvedavcov ako aj nádejných budúcich študentov čakal na všetkých štyroch fakultách (Filozofickej, Pedagogickej, Teologickej fakulte a Fakulte zdravotníctva) bohatý a atraktívny program. Návštevníci sa oboznámili s možnosťami štúdia, spoznali priestory a vybavenie fakúlt a osobne sa stretli s vyučujúcimi na jednotlivých katedrách. Fakulty okrem predstavenia svojich študijných

programov pre záujemcov pripravili sprievodný program, ktorý zaujímavou a zábavnou formou predstavil niektoré aspekty obsahu štúdia. Mohli si vyskúšať moderovanie v rozhlasovom a TV štúdiu, zašli do laboratórií a umeleckých ateliérov, odmerali si krvný tlak, zažili predvážanie streldovekej zbroje atď.

KU ponúka záujemcom k štúdiu pridanú hodnotu, ktorá spočíva v aktivitách Univerzitného pastoračného centra, služby Poradenského centra, ročný formačný program v Kolégiu KU, moderne vybavenú knižnicu,

či viac ako 100 zmlúv s partnerskými univerzitami v zahraničí, na ktorých študent môže absolvovať svoje štúdium alebo stáž.

KU za 15 rokov svojej existencie ponúkla vzdelanie a formáciu už viac ako 25 000 absolventom. Podľa hodnotenia Akademickkej rankingovej a ratingovej agentúry (ARRA) je KU úspešná v oblasti uplatnenia sa na trhu práce, keď približne 9 z 10 jej absolventov našlo svoje uplatnenie v profesionálnej oblasti.

rr

Žena, poznaj seba...

V dňoch 6. – 7. marca 2015 sa v priestoroch Univerzitného pastoračného centra uskutočnil cyklus prednášok pod názvom: Žena, poznaj seba; muž, poznaj ženu. Prednášky sa konali pod vedením lekára-chirurga MUDr. Františka Orlovského a ich hlavnou témou bolo prirodzené plánovanie rodičovstva na základe Billingsovej metódy.

Pán doktor Orlovský sa výučbe prirodzených metód plánovania rodičovstva venuje dlhé roky. Okrem hĺbkovej znalosti problematiky mladým ľuďom ponúka aj príklad vlastného života – spolu s manželkou vydávajú svedectvo o tom, že sa to dá. Podstatou prirodzeného plánovania rodičovstva je rovnocenná účasť oboch manželov – obaja musia poznať zákonitosti ženskej plodnosti, čo ženu privádza k sebaakceptácii a muža k úcte voči žene – obaja tak deklarujú úctu k životu, ktorý sa rozhodnú dať svojim spoločným deťom. V rámci prednášok sme sa detailne oboznámili s fyziológiou ženského a mužského pohlavného ústrojenstva a s podstatou ženskej plodnosti a tehotenstva. Nasledoval samotný princíp Billingsovej metódy a návod k vedeniu skznanov o plodnosti, no dotkli sme sa aj otázok predmanželskej čistoty, užívania antikoncepcie a bioetiky.

Prínosom nášho spoločného stretnutia nebolo len množstvo vedeckých faktov a informácií, ale aj uvedomenie si, že základom manželskej čistoty je jasné rozhodnutie pre život, ktoré však nekorešponduje s užívaním antikoncepcie a deštruktívnymi zásahmi do mechanizmu ženskej a mužskej plodnosti. Preto je prirodzené plánova-

nie rodičovstva cestou pre všetky kresťanské a zodpovedne zmýšľajúce páry, ako sa tešiť z budúceho pokolenia a radosti z manželského života.

O víkendovke povedali účastníci kurzu tieto odporúčania:

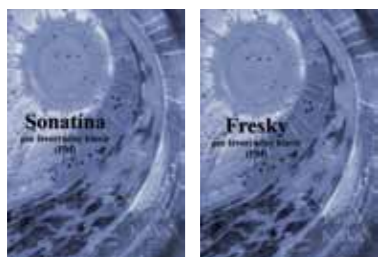
„Boh má pre nás pripravený život v plnosti. Túži, aby sme mu dokázali našu vernosť. Manželia môžu prirodzenými metódami plánovania rodičovstva budovať svoju svätosť. Snažia sa hľadať múdrosť v Božom prirodzenom pláne. Používanie antikoncepcie rozbíja jednotu manželstva, rozbíja vernosť. Mrzí ma, že mnohí kresťania nie sú informovaní o genialite a kreativitě nášho Stvoriteľa. Tento víkend ma naučil poznávať Boží zámer, pomáhal mi poznávať moju zodpovednosť za život, ktorý budem raz nosiť pod srdcom a tiež mi odkryl doteraz nepoznané tajomstvá, ktoré by mali spoznať všetky ženy na svete.“ (Mária)

„Metódy plánovania rodičovstva sú zdravou, prirodzenou, ekologickou a Božou metódou ako spoločne viesť zodpovedné rodičovstvo.“ (Marián)

„Svet nám chce často ponúknuť „pravdu“, aby na nás zarobil. Sú tu však aj ľudia, ktorí nám chcú povedať pravdu o nás a o tom, ako úžasne nás stvoril Boh. A chcú to urobiť preto, aby sme sa mohli z tejto krásy tešiť. Hľadajme a snažme sa, žiť túto skutočnú pravdu. A využívajme možnosti, ktoré sa nám ponúkajú. Lebo sú tu.“ (Eva)

Slavomíra Matlová

Hudobné publikácie s podporou SOZA

Vďaka finančnej podpore Slovenského ochranného zväzu autorov (SOZA), ktorý v súlade s oprávnením Ministerstva kultúry SR spravuje na území Slovenska majetkové autorské práva k hudbe z celého sveta a vykonáva kolektívnu správu práv podľa autorského zákona, boli v rokoch 2014 a 2015 vydané na Katedre hudby Pedagogickej fakulty KU (KH PF KU) tri publikácie.

Dve z nich editovala PaedDr. Miriam Matejová, PhD. Patria k tvorbe ružomerského rodáka Pavla Kršku (1949), hudobnej verejnosti známeho predovšetkým vďaka duchovným a sakrálnym kompozíciám. Z jeho „svetskej tvorby“ boli vydané dve skladby pre štvorročný klavír: Sonatí-

na pre štvorročný klavír (PM) a Fresky pre štvorročný klavír (PM).

Tretou publikáciou je Musica nova spiritualis, ktorá obsahuje 22 duchovných skladieb od slovenských skladateľov. Publikácia je jedným z výstupov projektu KEGA, riešeného na KH PF KU v Ružomberku v rokoch 2012 – 2014. Hlavnou riešiteľkou projektu a zároveň editorkou publikácie bola PaedDr. Mgr. art. Zuzana Zahradníková, PhD.

Cieľom projektu bolo podnietiť vznik nových diel s duchovnou tematikou, ktoré by boli využiteľné nielen na koncertných pódioch, ale aj v pedagogickom procese, či v rámci liturgie. Miriam Matejová

Seniorský inkubátor na PF KU

Od roku 2013 prebiehal na pôde Pedagogickej fakulty projekt Vzdelávanie seniorov na Katolíckej univerzite v Ružomberku a jej pracoviskách, ktorého zastrešujúcimi inštitúciami boli Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky a Agentúra Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR pre štrukturálne fondy EÚ. Cieľom jednej z jeho aktivít s názvom „Seniorský inkubátor na Pedagogickej fakulte Katolíckej univerzity v Ružomberku“ bola aktivizácia seniorov prostredníctvom ďalšieho rozširovania vedomostí a zručností a získanie a rozvoj kompetencií potrebných pre úspešné uplatnenie sa účastníkov vzdelávania v nadväznosti na potreby rozvoja trhu práce.

Účelom aktivity bolo vytvoriť modulárny systém neformálneho vzdelávania seniorov nad 50 rokov na získanie nových vedomostí (manažérskych a ekonomických) a zruč-

ností pri zmenených ekonomických a sociálnych podmienkach, pri strate zamestnania a hľadani nového zamestnania, pri zapájaní sa do dobrovoľníckej činnosti a verejného života.

Aktivity sa orientovali na osoby vo veku nad 50 rokov bez akéhokoľvek nároku na požadované vzdelanie. Vzdelávacie moduly viedli interní učitelia Katolíckej univerzity a odborníci z praxe. Pri vzdelávaní sa využívala IKT, skupinové aktivity, manažérske hry a simulačné aktivity, projektové práce a diskusie. Jednotlivé stretnutia boli zamerané napríklad na oblasť striebornej ekonomiky, pracovno-právne vzťahy a ochranu zamestnancov, ale aj na základy ekonomie a ekonomiky a ochranu spotrebiteľa. Sme radi, že zo strany seniorov bol prejavovaný záujem.

Dňa 13. februára 2015 sme sa so seniorami rozlúčili a na slávnostnom stretnutí sa im prihovorili viacerí vzácní hostia. Ako prvá prítomným zablahoželala doc. PhDr. Ing. Emília Janigová, PhD., ktorá celú slávnosť otvorila a privítala seniorov aj lektorov doc. Ing. Lubicu Černú, PhD., Ing. Radislava Kenderu, PhD. a Mgr. Katarínu Markovičovou, PhD. Za seniorov predniesla príhovor pani Anna Marčeková, ktorá poďakovala za možnosti a organizáciu jednotlivých vzdelávacích aktivít a na záver vyjadrila za všetkých seniorov želanie: „Škoda, že čas tak uteká a my už končíme. No nelúčime sa. Budeme sa aj naďalej stretávať v našej milej kaplnke sv. Alberta...“

(Vzdelávanie seniorov na Katolíckej univerzite v Ružomberku a jej pracoviskách, ITMS kód projektu: 26120130048)

Silvia Kaščáková

Štúdium na KU je dobrou voľbou

Študenti posledných ročníkov stredných škôl pri voľbe svojho vysokoškolského štúdia môžu využiť niekoľko kritérií. Dôležitým aspektom je uplatniteľnosť absolventov vysokej školy na trhu práce. Sledovaním viacerých výskumov a štatistík môžeme konštatovať, že študenti a absolventi Katolíckej univerzity v Ružomberku (KU) si dlhodobo úspešne nachádzajú svoje miesto na pracovnom trhu. Absolventi, ktorí ukončili vysokoškolské vzdelávanie na KU, sú na trhu práce dokonca úspešnejší ako ich kolegovia z iných slovenských vysokých škôl.

Akademická rankingová a ratingová agentúra (ARRA) vo svojom najnovšom rankingu vysokých škôl publikovanom v roku 2014 sledovala ako jedno z kritérií podiel nezamestnaných absolventov na celkovom počte absolventov vysokých škôl. Všetky fakulty Katolíckej univerzity dosiahli priaznivé výsledky. V skupine fakúlt Filozofickej vedy dosiahla Filozofická fakulta KU druhé miesto v SR (2,5 %), pričom

od prvého miesta v skupine ju delilo iba 0,1 %. Teologická fakulta so sídlom v Košiciach má 2,5 % nezamestnaných absolventov, v skupine Teologické vedy obsadila tretie miesto. Pre zaujímavosť, iná fakulta, ktorá skončila v uvedenej skupine ako siedma, má viac ako sedemnásobne vyššiu nezamestnanosť absolventov ako TF KU. Fakulta zdravotníctva KU s nezamestnanosťou absolventov 1,8 % v skupine Lekárske vedy dosiahla štvrté miesto v skupine. Spomedzi zdravotníckych fakúlt skupiny, na ktorých sa nerealizuje štúdium lekárstva, obsadila prvé miesto v SR, predbehla aj jednu lekársku fakultu. Pedagogická fakulta KU má podiel nezamestnaných absolventov na všetkých absolventoch denného štúdia 3,2 %; oproti najúspešnejšej fakulte v skupine Pedagogické vedy stráca iba 0,7 %.

Iný prieskum uvádza, že v roku 2013 bola miera nezamestnanosti absolventov KU 10,36 %. Pre porovnanie, absolventská miera nezamestnanosti v prípade Ekono-

mickej univerzity v Bratislave je 8,69 %, Univerzity Mateja Bela 12,32 %, Trnavskej univerzity 13,07 %. Rebríček vychádza z analýzy inštitútu INEKO, ktorý zostavil poradie vysokých škôl na základe nezamestnanosti absolventov. Katolícka univerzita sa umiestnila na 13. mieste z 30 sledovaných vysokých škôl. Keďže pôsobí mimo regiónov s najvyššou ponukou voľných pracovných miest a je profilovaná najmä do oblasti spoločenských a pedagogických vied, ide o pozitívny výsledok. KU dokonca predbehla aj tri vysoké školy s technickým zameraním. Na základe tohto prieskumu konštatujeme, že 9 z 10 absolventov KU našlo svoje uplatnenie v profesionálnej oblasti.

Daniel Markovič

Nový diecézny biskup v Rožňave aktívne pôsobí na KU

Pápež František vymenoval 21. marca 2015 nového rožňavského biskupa. Stal sa ním Mons. Stanislav Stolárik, ktorý doteraz pôsobil v službe pomocného biskupa Košickej arcidiecézy.

Stanislav Stolárik aktívne pôsobí v akademickom prostredí. V roku 1993 získal doktorát z teológie (ThDr.) na Cyrilometodskej bohosloveckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Neskôr po filozofických štúdiách na Pápežskej teologickej akadémii (PAT) v Krakove získal v roku 1998 doktorát z filozofie (PhDr.). V roku 1999 sa habilitoval (doc.) v odbore Dejiny filozofie na Filozofickej fakulte Prešovskej univerzity v Prešove, kde sa v roku 2005 aj inauguroval. Za vysokoškolského profesora (prof.) bol menovaný prezidentom SR v roku 2006. Je autorom viacerých teologických, filozofických a duchovných článkov, vysokoškolských skrípt a kníh. Prednáša na Teologickej fakulte Katolíckej univerzity v Ružomberku (TF KU) a je členom Vedeckej rady TF KU a členom Vedeckej rady KU. V jeho novej službe mu KU vyprosuje Božie požehnanie a silu.

OSOBNÉ SVEDECTVÁ BÝVALÝCH POLITICKÝCH VÄZŇOV

Katolícka univerzita v Ružomberku a Konfederácia politických väzňov Slovenska (KPVS) zorganizovali besedu s bývalými politickými väzňami a inými obeťami komunistického režimu, ktorá sa uskutočnila 25. februára 2015. Bola to jedinečná príležitosť stretnúť sa s nespravodlivo väznenými a prenasledovanými komunistickým režimom v rokoch 1948 – 1989 pre vernosť svojej viere a ideálom slobody a demokracie. Bývalí politickí väzni rozprávali svoje osobné zážitky s likvidáciou kláštorov, násilnou kolektivizáciou, obranou kňazov a pod.

KPVS zastupovali títo hostia: Viliam Zahora – účastník likvidácie kláštorov ako novic Spoločnosti Božieho slova v kláštore na Zobore, vyvezený do Podolínca, Kostolnej, na stavbu Priebrady mládeže a napokon povolaný do PTP – hovoril o barbarskej noci. Viliam Mareta – jeho otec bol odsúdený v skupine veriacich, ktorí bránili Mons. Viktora Trstenského, vtedajšieho farára v Dolnom Kubíne a on bol povolaný do PTP – hovoril o vzburách veriacich na obranu kňazov. Ludovít Pobeha – taktiež bol účastníkom barbarskej noci ako františkánsky novic, ale keďže naďalej udržiaval kontakty s františkánmi, bol odsúdený v súdnom procese s členmi Tretieho rádu sv. Františka. Margita Tinschmidová – jej otec bol odsúdený ako kulak v rám-

ci násilnej kolektivizácie. Ona ako učiteľka bola taktiež uväznená – hovorila o násilnej kolektivizácii i prenasledovaní učiteľov. Jaroslav Žilák – bol odsúdený ako syn živnostníka, rovnako odsúdený bol aj jeho otec. Jeho matka a sestra boli násilne vyšľahané z domu – hovoril o prenasledovaní živnostníkov. Vojtech Pástor – bol odsúdený za účasť na 21. auguste 1968 a obdobie normalizácie strávil v rôznych väznicach kvôli vykonštruovaným obvineniam – hovoril o období normalizácie v bývalom Československu.

rr

Katolícka univerzita po ročnej pauze opäť plesala

Po roku prestávky sa opäť stretli zamestnanci, študenti a priatelia univerzity na Reprezentačnom plese Katolíckej univerzity. Aj týmto spôsobom ukázali, že kresťania nie sú ľuďmi smutní, ale tí čo žijú plnosť svojho života.

Študenti a zamestnanci univerzity sa spoločne zabávali v ružomerskom Kultúrnom dome. Organizácie plesu sa tento rok ujal Univerzitné pastoračné centrum Jána Vojtaššáka. „Dali sme dokopy organizačný tím, nasledovali pracovné stretnutia, a samozrejme veľmi sme sa za to modlili,“ zhodnotil prípravu plesu jeden z hlavných organizátorov otec Jozef Žvanda. „Treba si vychutnať tieto radosti života. Kresťan to vôbec nemá byť človek smutný, ale je to človek, ktorý žije plnosť svojho života tak vo vertikálnom ako aj horizontálnom smere,“ dodal otec Žvanda.

Na reprezentačnom plese nechýbalo ani vedenie univerzity. Prorektor František Trstenský ocenil stretnutie univerzitného spoločenstva mimo pracovných povinností: „Je pekné, že aj takouto formou sa ľudia stretávajú, a nie je to len pri riešení problémov, študentských záležitostiach, skúškach alebo administratíve. Aj tento rozkaz života patrí k človeku, pretože človek je ten, ktorý prežíva medzilidské vzťahy a tie je dôležité neustále upevňovať aj takouto formou.“

Slávnostný prípitok.

V rámci programu vystúpila tanečná škola Tatiany Sičákovej so štandardnými a latinsko-americkými tancami a ako hlavný hosť vystúpila kapela Free Voices z Prešova. Hudobne sprevádzal večerom Dj Stopo, ale taktiež cimbalová hudba Tomáša Uličného. O slovo sa starala študentská moderátorská dvojica Monika Tuková a Pavol Hudák. Ten hodnotil ples ako veľkú skúsenosť: „Bol som pri jeho organizácii a príprave takmer od začiatku. Ples pripravovali ľudia, ktorí boli pre vec od začiatku zapálení, preto sa s nimi robilo skvelo. S výsledkom som spokojný, aj keď do budúcich rokov je ešte čo vylepšovať. Pribeh plesu som si naozaj užíval, hoci na parket som sa dostal až po polnoci.“

Spoločný večer sa ukončil v skorých ranných hodinách rovnako ako sa aj začal – spoločnou modlitbou. Organizátori sa držali starého pravidla: v najlepšom treba prestať. Prítomným hosťom sa síce ešte mánilo, ale za to páčilo, a preto prisľúbili účasť aj na budúcoročnom plese KU.

Monika Tuková

Nový českobudejovický biskup získal doktorát na KU

Pápež František vymenoval v štvrtok 19. marca 2015, v deň slávnosti sv. Jozefa, nového českobudejovického biskupa. Stal sa ním Mons. Vlastimil Kročil, doterajší administrátor farnosti vo Veselí nad Lužnicou.

Vlastimil Kročil sa narodil v roku 1961 v Brne. Filozofiu a teológiu študoval na Pápežskej Lateránskej univerzite v Ríme (1988 - 1993) a postgraduálne štúdiá so špecializáciou na patristickú teológiu absolvoval na Pápežskej Gregoriánskej univerzite v Ríme (1993 - 1996). Za kňaza bol

vysvätený v roku 1994. V roku 2008 dosiahol doktorát na našej Katolíckej univerzite. Jeho dizertačná práca má názov "Passio Christi v spisoch Leva Veľkého". Od roku 1997 je administrátorom farnosti vo Veselí nad Lužnicou; od roku 1996 vyučuje patristiku a starokresťanskú literatúru na Teologickej fakulte Juhočeskej univerzity v Českých Budejoviciach. Novému biskupovi vyprosujeme Božie požehnanie v jeho službe.

rr

HOVORIŤ PRAVDU MOCNÝM

V priestoroch Univerzitetnej knižnice Katolíckej univerzity v Ružomberku (KU) sa uskutočnila výstava portrétov osobností ľudských dejín, ktoré sa zaslúžili o presadzovanie ľudských práv, slobody náboženského vyznania, politických práv, práv detí alebo slobody prejavu. Portréty vyobrazujú ľudí, ktorí pri obrane týchto hodnôt čelili väzeniu, mučeniu, alebo až smrti, pri obrane práv, ktoré mnohí z nás považujú za samozrejme.

Medzi vyobrazenými boli známe mená: laureáti Nobelovej ceny Dalajláma, arcibiskup Desmond Tutu, Elie Wiesel, Wangari Maathaiová, Oscar Arias, Rigoberta Menchúová, José Ramos-Hora, Bobby Muller a Muhammad Yunus. Ďalšími osobnosťami boli Václav Havel z Českej republiky, Baltasar Garzón zo Španielska, sestra Helen Prejeanová a Marian Wright Edelmanová z USA. Uznatie väčšiny osobností dosiaľ nepresiahlo národné hranice. Bývalá otrokyňa a bojovníčka za zrušenie otroctva Juliana Dogbadziová z Ghany, aktivistka proti domácnemu násiliu Marina Pisklaková z Ruska, advokát za práva mentálne postihnutých Gabor Gombos z Maďarska, bývalý väzeň svedomia a v súčasnosti minister Samuel Kofi Woods

z Libérie a ďalší, ktorí prispeli pri vytváraní spravodlivejšieho sveta.

Výstava niesla názov Hovoriť pravdu mocným začal knihou portrétov bojovníkov za ľudské práva, ktorú napísala spisovateľka Kerry Kennedyová (nar. 1959) a fotografie vyhotovil americký fotograf a držiteľ Pulitzerovej ceny Eddie Adams (1933 – 2004). Fotografická výstava bola prvýkrát otvorená v Corconan Gallery of Art vo Washingtone, D.C. a následne bola prezentovaná vo viac ako 20-tich mestách USA a teraz putuje po štyroch kontinentoch.

Projekt Hovoriť pravdu mocným kombinuje silu umenia a vzdelania, aby upriamil tak potrebnú pozornosť na pokračujúce nepravosti v oblasti ľudských práv a aby demonštroval schopnosť jednotlivca vytvoriť zmenu k lepšiemu.

John Heffernan

kronika posledných mesiacov

december

5. – 12. december 2014

KU dostala pozvanie zúčastniť sa výnimočnej aktivity, ktorú zorganizovalo Ministerstvo zahraničných vecí štátu Izrael prostredníctvom Izraelského veľvyslanectva vo Vatikáne pre zástupcov niektorých vybraných katolíckych univerzít. Išlo o akademické, kultúrne a náboženské stretnutia v Ríme a predovšetkým v Izraeli s cieľom rozvíjať univerzitnú a vedeckú spoluprácu medzi izraelskými inštitúciami a katolíckymi univerzitami. KU zastupoval doc. František Trstenský, prorektor pre zahraničné vzťahy.

16. december 2014

Rektor KU Mons. prof. Jozef Jarab sa v Bratislave stretol s novovymenovaným ministrom školstva Jurajom Draxlerom. Rektor oboznámil ministra s potrebami vysokého školstva a informoval ho aj o aktuálnej situácii a úlohách, ktoré stoja pred KU.

Na pôdu KU zavítal Mons. Marián Bublinc, biskupský vikár pre katechézu a novú evanjelizáciu Banskobystrickej diecézy. V Kostole sv. Rodiny v Ružomberku – Rybárpoli ponúkol duchovné zamyslenie pred vianočnými sviatkami.

január

14. január 2015

Správna rada KU na svojom zasadnutí schválila rozhodnutie vedenia KU čerpať bankový úver, ktorý je potrebný na splatenie zostávajúcich finančných záväzkov spojených s výstavbou Univerzitnej knižnice KU. Súhlasnému stanovisku Správnej rady KU predchádzalo kladné vyjadrenie Akademického senátu KU a Konferencie biskupov Slovenska, ktorá je zriaďovateľom KU.

24. január 2015

V priestoroch hotela Kultúra v Ružomberku sa uskutočnil Reprezentačný ples KU, ktorý slávnostne otvoril rektor KU Mons. prof. Jozef Jarab. Oživiť túto tradíciu sa podujalo Univerzitetné pastoračné centrum pri KU. Zmyslom bolo radostným a kultúrnym spôsobom utužiť ľudskú jednotu ružomerskej akademickej obce.

25. január 2015

Posledná januárová nedeľa sa slávi ako Nedeľa Katolíckej univerzity. Rektor KU Mons. prof. Jozef Jarab vo svojom poslanstve požiadal o modlitby za zamestnancov a študentov univerzity. Prorektor pre zahraničné vzťahy doc. František Trstenský slúžil v Banskej Bystrici sv. omšu vysielanú do rádia Lumen. Prvýkrát sa táto nedeľa slávila v roku 2010, keď pri príležitosti 10. výročia založenia KU Konferencia biskupov Slovenska pastierskym listom oznámila založenie tejto tradície. Cieľom je, aby sa v tento deň Slovensko modlilo za svoju jediná katolícku univerzitu.

28. január 2015

V priestoroch historickej budovy Slovenskej národnej rady na Župnom námestí v Bratislave sa uskutočnilo slávnostné odovzdávanie ocenenia „Spravodlivý medzi národmi“. Hlavným organizátorom podujatia bolo Izraelské veľvyslanectvo v SR. Osobnú pozvánku dostala aj naša KU, ktorú zastupoval prorektor pre zahraničné vzťahy doc. František Trstenský.

február

7. február 2015

Na Slovensku sa uskutočnilo referendum o rodine, ktoré vyhlásil prezident SR Andrej Kiska. KU vo svojom vyhlásení vyjadrilo podporu ochrane rodiny v našej spoločnosti a povzbudilo členov univerzitetného spoločenstva k aktívnemu využitiu ich hlasovacieho práva v prospech rodiny.

11. február 2015

Na všetkých štyroch fakultách KU sa uskutočnil Deň otvorených dverí. Zvedavcov, ako aj nádejných budúcich študentov, čakal bohatý a atraktívny program. Mohli si vyskúšať moderovanie v rozhlasovom a TV štúdiu, zašli do laboratórií a umeleckých ateliérov, odmerali si krvný tlak, zažili predvádzanie stredovekej zbroje, atď.

marec

3. marec 2015

Prof. MVDr. Michal Novák, DrSc., Dr.h.c., riaditeľ Neuroimunologického ústavu Slovenskej akadémie vied (SAV), vystúpil so svojou prednáškou o problematike pôvodu Alzheimerovej choroby a možnostiach jej liečby. Išlo o intelektuálno-formačnú aktivitu „Host na KU“, ktorá pravidelne prebieha na pôde KU počas akademického roka.

4. marec 2015

V spolupráci so Slovenskou národnou knižnicou v Martine bola v priestoroch Univerzitnej knižnice KU otvorená vernisáž venovaná prekladateľovi, básnikovi katolíckej moderny a katolíckemu kňazovi Jankovi Silanovi pri príležitosti 100. výročia jeho narodenia.

10. marec 2015

Arcibiskup a metropolita Bratislavskej arcidiecézy a predseda Konferencie biskupov Slovenska Mons. Stanislav Zvolenský bol hosťom intelektuálno-formačnej aktivity „Host na KU“. Vo svojej prednáške sa zamerával na súčasné dianie v Cirkvi.

17. marec 2015

Zhromaždenie veriacich, ktoré vstúpilo do histórie pod názvom „Sviečková manifestácia“, bolo témou intelektuálno-formačnej aktivity „Host na KU“. O jej odkaze pre súčasnosť prednášal historik a publicista Mgr. František Neupauer, PhD.

Katedra hudby PF KU uskutočnila v Kostole povýšenia sv. kríža v Ružomberku koncert pod názvom Musica nova spiritualis. Súčasťou koncertu bola prezentácia nového CD, ktoré prináša výber z viac než dvoch desiatok nových duchovných diel.

17. február 2015

Pri príležitosti sviatku blahoslaveného Fra Angelica – patróna umelcov sa v Zrkadlovej sieni Primaciálneho paláca v Bratislave uskutočnilo slávnostné odovzdanie ceny Fra Angelico umelcom za prínos kresťanských hodnôt do umenia. Medzi ocenenými bol aj spevácky zbor Schola cantorum Pedagogickej fakulty KU pod vedením doc. Janky Bednárikovej, prorektorky pre vedu a umenie.

Otázka ľudských práv a slobody človeka bola témou intelektuálno-formačnej aktivity „Host na KU“. Prednášajúcim bol prof. doc. JUDr. Marek Šmid, PhD., odborník na medzinárodné právo, ktorý je v súčasnosti rektorom Trnavskej univerzity v Trnave a viceprezidentom Slovenskej rektorskej konferencie.

19. marec 2015

V deň slávnosti sv. Jozefa vymenoval pápež František nového českobudejovického biskupa. Stal sa ním Mons. Vlastimil Kročil, doterajší administrátor farnosti vo Veselí nad Lužnicou. Mons. Kročil dosiahol v roku 2008 doktorát na KU. Jeho dizertačná práca má názov "Passio Christi v spisoch Leva Veľkého".

21. marec 2015

Pápež František vymenoval nového rožňavského biskupa. Stal sa ním Mons. Stanislav Stolárik, ktorý doteraz pôsobil v službe pomocného biskupa Košickej arcidiecézy. Mons. Stolárik je profesorom a prednáša na Teologickej fakulte Katolíckej univerzity v Ružomberku (TF KU). Je zároveň členom Vedeckej rady TF KU a členom Vedeckej rady KU.

24. marec 2015

Rektor KU Mons. prof. Jozef Jarab a dekan FF KU doc. Marian Kuna sa zúčastnili v Bratislave medzinárodnej konferencie pod názvom "Čo môžeme urobiť pre šírenie kultúry života". Jej organizátorom bola Konferencia biskupov Slovenska. Vystúpili na nej hostia z Vatikánu, Španielska a Chorvátska. Hlavným rečníkom bol generálny sekretár Biskupskej synody v Ríme, taliansky kardinál Lorenzo Baldisseri.

apríl

8. apríl 2015

V Bratislave si pripomenuli druhé výročie zvolenia Svätého Otca Františka. Slávnostná svätá omša sa uskutočnila o 17:00 hod. v Katedrále sv. Martina. V prítomnosti apoštolského nuncia na Slovensku Mons. Maria Giordanu a všetkých slovenských biskupov zastupoval KU jej rektor Jozef Jarab, prorektor pre zahraničné vzťahy František Trstenský a riaditeľ vnútornej správy Dušan Škrabek.